

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszámba szerint.

Feladv. szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor., félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 12 fillér.

Nincs holt pont.

Egy lépés a béke felé, egyetlen lökés az események lavínáinak: ez Wilson beszéde. Egyelőre alig több szelíd tapogatózásnál, melynek mélyrehatóbb következményei nem is lehetnek. De éppen az ilyen tapogatózások egyenetlik legjobban a meggyezés útját. S nem is azért fontos Wilson beszéde, ami benne van, hanem azért, mert kifejezést adott olyan meggyőződésnek, mely hihetetlen arányokban terjedt, ma már a harcoló felek államaiban is általános.

Wilson egyelőre egy fontos feltevésben téved. Azt mondja, hogy a harc holt pontra jutott. Pedig a holt pont azt jelentené, hogy minden harcos álljunk meg ott, ahol van. Mi szívesen megállunk Soissons és Verdun, Riga és Pinszk, Valona és Szaloniki előtt, de vajjon megállanának-e az oroszok, franciák és szerbek is?

Nem holtverseny ez, rosszul tájékozott cinke a Jenki-göggön hizott Uniónak, hanem aránytalanul nagy diadal az egyik ol-

dalon és fájdalom vesztésé a másikon. Nincs itt tehát más tennivaló, mint fölismerni a helyzett valódi jelentőségét. A német kancellár volt az, aki a megoldásnak ezt a formuláját megjelölte, az egyetlen lehetséges formulát, melyre minden további követelést építeni kell.

Ellenségeink lelki berendezése még nem jutott el a nyugalomnak és bölcsességnek arra a fokára, ahonnan a nagy cél ily világosan látszik. A félrevezetett francia és olasz közvélemény még várja a beigért csodákat, melyeket nem az emberi tudás és akarat, hanem földöntúli hatalmak fognak határidőre szállítani. A kiábrándulás azonban suhogó szárnycsapásokkal közeledik. Diadalmas offenzívánk a lombardiai síkság felé való haladtában épp úgy megbénítja az olasz lelket, mint a nagyszerűen borzalmas verduni haláltánc véresre tépdesi a gall szellemet.

Saját népeiktől fogják e dőre államok a legfájóbb csapást szenvedni, saját népeiktől, melyek már riadtan, mozdulatlanul merülten, eszelős ijedelemmel szomjuhoz-

zák a lelkiismeret nyugalmát. Borzalmas lesz amikor a félrevezetett népek meg fogják ismerni az igazságot és eltiporják boldondítóikat.

Husz milliárd.

Husz milliárd értékű az az aranyhegy, amelyet két háborus esztendő alatt Magyarország és Ausztria a háborus költségek fedezetére előteremtett. Husz milliárd akkor is hihetetlen gazdasági erőt képvisel, ha a béke és munka időszakában dobtuk volna bele közgazdaságunk serpenyőjébe. De a négy hadikölcsön önkéntes adakozásból telt ki s csupa belföldi pénz, csupa hazai erő tölti ki az aranyhegy tartalmát. Annyi pusztítás és megpróbáltatás közepette ez a háborus dokumentum egymagában elegendő ahhoz, hogy a gazdasági válság gyors elmulásába s a két diadalmas nemzet nagyszerű jövőjébe vetett hit kösziklává izmosuljon bennünk.

Az osztrák pénzügyminiszter már nyilatkozott a negyedik hadikölcsönjegyzés

is állított. Alig változott valamit a tagbaszakadt derék ember, csak éppen a jobb keze nem volt a helyén. Azt valamelyik kórházban spirituszban felejtette. Többől levették a katona jobb kezét. Sirás-rívás, aztán nyugalom következett a kis paraszt családban.

— Nem baj galambom. — mondta a fiatal asszony — jobb így. — mintha csak a jobb karod került volna haza, te meg a csatában maradtál volna. Tudsz te a balkaroddal is élni.

— Tudok édes, tudok.

És teltek a napok. Jóska még mindig katonaruhában maradt s hozzátartozói tovább kapták az államségélyt, mintha Jóska még mindig az orosz határon hadakozna, vagy pedig mintha betegesen kódnék valamelyik hadi ispotályban. Ebben a frága világban, amikor egy pohár vizet se adnak ingyen, nagy segítség volt a családnak az a hatvan korona államségély. Ha a katonát rokkantnak nyilvánították volna már, akkor egy esztendőre csak nyolcvan négy koronát kaphatna, ebből a rokkant díjból pedig még egy madarat se lehet felnevelni, nem egy éhes gyereket. A minapában szörnyő szomorúság támadt a Jóska otthonában. Hivatta a kapitány ur. Itt már baj lesz, biztosan rokkantta fogják nyilvánítani és

akkor vége az államségélynek. Jól sejtették: a kapitány csakugyan az államségély miatt hívatta a katonát.

— Jelentem állásom, meggyöttem — mondta a csonka vitéz és a megmaradt balkézével szalutált.
— Azért hivatalak fiam — mondta a katonák édesapja, — hogy megárcsölzem, szeret-e még a feleséged?

Jóska kiesit elvörösödött, izgatottan rángatta a szemöldökét, aztán kibökte:

— Ugy látom, hogy tréfát tetszik belőlem csinálni.

— Fenét tréfálok, fiam. Azt akarom tudni, hogy dacára csonka voltodnak, szeret-e még a feleséged?

— Az a vélekedésem kapitány ur, hogy szeret még az asszony.

— Hány esztendő a feleséged?

— Betöltötte a tizenhatot.

— Eredj haza, jó ember és hozd el hozzám a feleségedet.

A menyecske nemsokára megjelent a szigorú tekintetű katonatiszt előtt. Ugy remegett a szegény teremtes, hogy az újjáról majdnem lecsúszott a rézkarika gyűrű.

A kapitány, a béna katona és a 16 éves falusi asszony.

— Háborus korrajz. —

Nem bánjuk, ha ki is nevetnek, mégis elmondjuk ezt a jelentéktelen történetét, amelynek szereplői: egy csonka katona, meg a felesége és végül egy kapitány, a kapitány ur, a katonák uristene, aki szigorú, sőt kegyetlen is tud lenni, mint a Mars, a hadak istene, de olyan jó és nemessé is tud válni, mint az édesanya szive és olyan okos, bölcs és szeretetreméltó is lesz néha, akár csak a diplomata — mielőtt az ágyúk szava megszólal. A csonka katonát nevezzük Jósának. Magas, erős paraszt ember. A 48-ik gyalogezredhez vonult be, amikor megfújták a trombitákat. Zokogás között bucsuztak tőle az övéi: fiatal szép felesége, aki még csak kukorica-kapáláskor töltötte be a tizenhatodik esztendőjét és annak anyja, a ráncoskőpő, tiszta tekintetű Anna néni József hány hónapig várták Jósát és egy szép tavaszi napon be

HIREK.

Igy dalol a véges végtelen.

Az öröklét a létörökség.
A létörökség végtelen.
A végtelen a létörökség,
Mely jó, vagy rossz de végtelen.

A pernyi lét, a pernyi élet
Az örök virága, magva.
A végtelen a pernyi lét csak.
Mint fát a mag elrejtve tartja.

Ha jössz Halál, már nem buvunk el,
— Vén kerédsz, szorgos magvető
A sírköböl, hova szörz: minket,
Az öröklét lör majd elő.

Csányi László.

— **Uj katonai érdemrend és vasérem-korcsok.** A hivatalos lap legújabb száma legfelsőbb parancsiratot közöl, amelyben a király elrendeli, hogy az ujlágos dicséző elismerés másodszor és harmadszor is adathassék és hogy ez az esztétikai érdemem szelvény alkalmazott egy, illetőleg két esztétikai által nyerve külsőleg kifejezést. A parancsirat szerint a király a következőket alapítja: 1. A katonai érdemrendnek egy új fokozatát, mely „Különös dicséző elismerés” jelöl fog adományoztatni. Az új érem a jelenlegi katonai érdememmel valamivel nagyobbra, a korona körül egy babékoszorúval és aranyozva készitendő. 2. Egy Vasérem-korcsot koronával és korona nélkül legényeségi éremnek részére, melynek adományozási jogát a hadsergőparancsoknak és a dányugati harcokkal parancsoknak engedeli át, mely jog általuk, utólagos jóváhagyás mellett, a magasabb parancsokokra, hadtestparancsokig bezárólag átruházható.

— **Halálozás.** Egy nemes nyunkában elfaradt lélek költözött el a múltig **Anders Károly** volt sormási kántortanítóval az örök élet homába.

A nyugalom édes pillanatát is alig élvezte, súlyos sorvasztó betegség nehezedett rá, mely erős szervezettel lassan, de végre megörölte 72 éves korában.

Temetése a tanítószeg részvéte mellett 31 é. d. u. 4 órákor ment végbe a helybeli sírkertben.

A boldogulban a tanítószeg keves baktársát, **Lányi László** takarékpénztári hivatalnok pedig apóst gyászolja.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a maguk, valamint az egész rekonság nevében (ajdalmotól megtörten tudják a felejthetetlen jó férj, forrón szeretett édes-apa, após, nagypapa és rokon **Anders Károly** nyug-sormási kántortanító és kir. postamester f. hó 30-án éjjel 1/4 órákor, életének 72-ik, boldog házaságának

39-ik évében, hosszú szenvedés és a halotti szent-ségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemét folyó hó 31 én délután 4 órákor fogjuk a Sugár-ut 60. sz. gyászházból a római kath. sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engedelmel szent mise-áldozat f. hó 31-én reggel 1/4 órákor fog a szent Ferenczrend helybeli plébánia templomában a Mindenhatóknak bemutatottai. Nagykanniza 1916. évi május hó 30-án. Életében szeretettel öntöttél szívünkbe, ez kísér utolsó utadon! Ösv. Anders Károlyné szül. Kovács Róza, felesége Anders Junó, neje: szül. Weibel Mária, Anders Hermin, férje: Lányi László, Anders Róza, férje: Unger Antal, Anders Ilona, férje: Szávits György, Anders Kató, gyermekei, menyé és vő. Anders Janika, Mici, Ilonka, Karesi, Lányi Laci, Ungar Terka, Szávits Ilonka, Gyurika és Kató, unokái.

Ugyanekas a napokban hunyta örök álmra szemét **Sétley Pál** gelsői és lórátházi birtokos 43 éves korában, ki jótékonyága révén az egész vidék előtt közzeszeretben állott.

A napokban tették örök nyughelyére a családi sírboltba, hol örök álmát fogja aludni a korán elhunyt jölköti birtokos.

Nyugodjanak békében, jószágos lelkek nyerve el ott fent jutalmát az örök Birótol.

— **A város uj szabályrendelete.** A napokban érkezett le jóváhagyólag az illetékes miniszteriumból s így a következő tisztújítás már ennek értelmében fog megtörténni.

Lesújtó ez különösen a már bent levő azon hivatalnokokra, kik eddigi szorgalmas munkájuk után előléptetésre vártak s így az uj szabályrendelet a legtöbbhét elűti az előrehaladástól úgy engedve a legtöbb helyen a jogi kvalifikációnak.

Igy legtöbbet nyertek a már nyugdíjba vonult legtöbb vesztettek pedig a kik tán legtöbbet dolgoztak a háborus időben s az előrejutás minden reményétől megfosztottak.

— **Világ ez évi termése.** Az egyes államok földművelési kormányainak és a római nemzetközi mezőgazdasági hivatalnak jelentéseiből képet lehet alkotni az idei termés-kilátásokról. Remélhető, hogy a német birodalomban az aratás rendkívül kedvező lesz; sokkal nagyobb az ideu a megmunkált és bevetett terület, mint tavaly, s a megszállott tartományokat a német hadvezetőség majdnem teljesen megmunkáltatta gondos beesés szerint olyan jók a kilátások, hogy Németország egyáltalán nem fog behozatalra szorulni s örvendelés körülmény, hogy a központi hatalmak a helyreállott vasuti összeköttetés és a zavartalan hajózás segítségével a békai államokból könnyen kiegészíthetik készleteiket. Az a veszedelem már elmúlt, hogy asztog szárazság megromlathatja az aratás kilátását, mert bőségesen volt eső és a föld elég nedves. Bulgária és Románia olyan jó termést várhat, a milyen már régen volt. Az ősvetések érnei kezdenek s az idén szokatlanul korán lehet majd aratni. Sokkal kevésbé kedvezők a kilátások Európa többi országában. Oroszországban rossz termés lesz, mert munkásokokban messze vidékeken nagy hiány van és a termőföldeknek alig 50 %/a van bevetve. Franciaország erősen mag fogja érezni,

hogy északi tartományait, a melyek a legtermékenyebbek, a németek tartják megszállva, tehát a termés is az övek lesz. Amerikának tavalyi termésre kordot tüntetett fel de az ideu termés a kedvezőtlen időjárás viszonyok miatt nem lesz valami nagy. Kanaadában a munkásokhiány miatt lesz gyöngye termés, mivel Európában a háboru miatt aránytalanul csökkent a bevándorlás. Argentína a hajózási zavarok miatt nem fog Európának gabonát szállíthatni, a mit különösen Anglia fog megérezni.

— **Érvárás az állami népiszkolákban.** Bár a korábbi megállapodás szerint a helybeli állami népiszkolák évszázó vizsgái a hó közepére lettek megállapítva, mégis a közbe jött súlyosan kényesszerű egészségügyi és egyéb körülmények arra bírták a Gondnokságot, hogy azok e hó első napjaiban bezárassanak — mert be kellett látni az intézőknek, hogy azokban a börtönszerű zugokban miútlakéghelyiségekben a gyermekek tortúrják, tovább tarthatatlan, hol sem szellőztetés sem a gyermekek természetüi szükségneik kielégítése meg nem történhetik.

Dr. Szekeres József, mint a gondnokság elnöke, ez anomális helyzetről értesítve, azonnal gyótlást követelt egybe, melyen elhatározott, hogy e hó 7-én az állami elemi népiszkolák összes osztályaiban az előadatok bezárassanak s a bizonyítványok is ugyanakkor kiosztassanak.

Ez intézkedést örömmel veszik az érdekeltek, kiknek apró gyermeküknek egázsága ama szükségességükben valószággal veszélyes volt.

— **Kutyahűség.** Egy százados egy hóvészárókban egy lompos kutyát talált, melynek lezsarolt állapotán megkönyörült és parfogásába fogadta, tisztogatta és jól tartotta elődellel. A százados azonban rövidesen elesett. A temetés után való este egy katonament a sírhöz, hogy a fakereztre fehérr konyrut helyezzen. Ott látta a százados kutyája és keservesen vonított. A katonát el akarta magával vinni, de minden szó is cirógatás hiábavaló volt, a kutyane nem látott. A kutyane csak vonított, a katonának kezébe nyalagatta és kérsen tekintett rá. A katonane elzértette a kutyane kívánságát és res emelte a puskát. A kutyane rögtön elhallgatott. A hó kutyane a gazdája mellett kapott helyet és neki is jutott egy kenyér.

— **Görgei tabornokról** megragadó szép verset írt halála napjára **Abrányi Emil** kitűnő költőnek a Jó Pajtás legújabb, május 28-iki számába, a tabornok halála alkalmából. Sebők Zsigmond és Budek Elek képes gyermeklapjának ugyane számába elbeszélést írt **Zsolotos László**, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő lövedék kalandjait az olasz harctéren, Elek nagyapó újabb orosz mesét mond el, P. Abraham Ernő az uszó sigeitől mesél, Gyula bécsi képmesét mond el, B. Indali Elek folytatja regényét, a rojtányok, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatónyvásokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV. Egyetem-utca 4.

eredményéről. Ehhez a megállapításhoz mérve a magyar kölcsönjegyzés méreteit, most már világosan kitetszik, hogy adakozásaink összege ezáltal megközelíti a két milliárdot. Olyan teljesítmény ez, melynek tanulságaiból méltán vonhatunk következtetést a legközelebbi tíz esztendő várható gazdasági eredményeire. Azt jelenti ez a fényes teljesítmény, hogy szorgalom, becsület és hazaszeretet hajtotta egy táborba az erőket, s ha ma ennyit tudunk áldozni a háború szerencsés befejezéseért, mennyivel több pénzt és fáradságot fogunk sörpompába állítani akkor, ha a győzelmes megoldás után meg fog kezdődni az a sokkal szívesebb, sokkal jelentősebb gazdasági küzdelem, amelyet iparunk és gazdaságunk fog megvívni a versenyben előrehaladó nyugati államokkal. A világ dus kalmárja, Anglia s a nyugati bankárja, Franciaország nem tudták hadikölcsönönciket beföldőni elhelyezni.

Mi összeadtuk az egész tőkét erőnkéből. El fog válni, hogy lesz-e még e két féle erőfeszítés között mélyebb összefüggés, hogy harctéri diadalaink utol fogják-e érni az adóskat, akiknek számlájukra karddal írhatjuk föl a retentó végelszámolást? Ha van isteni igazságszolgáltatás, úgy a végzet utol fogja érni a háborúszerzőket és bőven megfizeteti velük hadisarc alakjában, amit mi a véres színjáték díja fejében hazafias szívvel és tiszta lelkezetéssel áldoztunk.

— Azért hívtam magát lányom, hogy megkérdezzem: szereti-e még a kezelen emberét és hajlandó-e hozzá továbbra is jó szívvel lenni?

— Igenis kérem szépen.

— Hát szerese is, hát legyen is hozzá jó, tisztelje azt a hős katonát, aki a szent haza védelmében lett eszékává. Mindig nagy bűn az, ha az asszony eltávolodik az úrtól, de az az asszony, aki a harctéren nyomorékává vált férjét cserben hagyja, vagy megcsalja, a poklok tűzére való. Még a lába nyomát is meg kell eszokolni a harctérről bétán hazajött férjnek és soha se szabad megfélekedni az iránta való kötelességekről. Megfogadja-e lányom?

— Fogadom.

— Akkor menjenek haza szépen. Az urat nem fogják még rokkantnak nyilvánítani, hanem tovább kapják az államszolgálatot. De ha megtudom, hogy hűtlen lett az urához, beszüntetem a hadiszeget és akkor maga a nyomorba jut. Isten áldja meg magukat.

Oh de kár, hogy minden faluban, minden utcában nincs ilyen drága, jó, forró szívi igaz ember, ilyen kapitány.

A Hadsegélyző művészestje.

A mindennapi és történelmi élet feltörő eseményei között sem mehettünk el hirtelen a Hadsegélyző szombati estjé mellett. Valami különös és szokatlan áradt ki minden számból a másornak Tartalmas, üde, művészi e mégis könnyed, szórakoztató volt. Volt benne a komolyabb művészetből s volt benne a közvetlen és bájos dilettantizmusból. A műsor egésze a kritika méltóságára méltán tart igényt. Farkas Vilma sikeresen oldotta meg ez este is feladatát s — amint hiszünk — örömmel tekinthetett végig a telt páhlyokon és sorokon. A 12. L. ezred zenekara a Költő és paraszt e nyitányt játssza a műsor első számú az önnapi meggyítő színes és tökéletes előadása megalkozta a sikert a műsor többi számához. A bevezető esztendőző általános tet-zésre talált s a zenekar a határos nyitányt minden ízében tökéletes játékkal adta vissza. Dicsérljük meg Kati dirigensét az újabb élvezetért, amelyet szombaton este szerzett nekünk. Ezután gyorsan pergett le a műsor minden száma gyors egymásutánban követték egymást a számok. A rendezés valóban pompás volt. Geisl Rózika és Gitla magyar táncra nem közönséges képességről győzte meg a közönséget. Tetszett Megismételték S Szabó Pista — aki ezt s a hollandi, majd a Biedermayer táncot is betanította — örvendő szemlélte fázadozásának a diadalát. Nagy Győző szavala — édes atyjától szavalt egy hangulatos, leíró költeményt — a tetszés frenetikus tapsviharárt váltotta ki a hallgatóság sorából. Minden szavát általános és osztatlan figyelemmel hallgatta a közönség. A vitéségi éremmel dekorált hadnagy művészi előadása úgy hatott, mintha egy panaszos, fájó, majd örvendő hang esendőt volna felénk a hadifoglyaink sorából s bánatos lelkéből.

Pallai Anna, a m. k. opera prima-ballerinájának a táncra, amelyet Kuruc János kísért zongorán — úgy a valcer fantáziában, mint Sylvia balett szereplésében a tökéletes alakítás s a kifejező erő diadala volt. Táncait nem jellemezzük — mert hiszen az ő neve s művésze e tőven a tudás fogalma Kuruc János külön számot is adott saját szerzeményeiből és pedig egy rapszódiát. Játéka erővel teljes, de túl dicsés. A futamok ékességétől szinte terhelte s ezek sokaságában elvesztette a melodia nemessége. A hollandi tánc előadói Geisl Rózika, Geisl Gitla, Geisl Irma, Lányi Etelka, Grünfeld Röske, Grünfeld Zsófi, Deutsch Józsa, Palkovits Margit, Kohn Manzi, Muth Nussy, Pabó Irénke, Stern Janka, Stern Röske, Junker Manzi, Horváth Marika, Lendvai René — megannyian édes közvetlenséggel s természetesen hájjal álltak a színpadon. Káprázató szép tünemény volt ez a szám, amelynek sikerét legjobban az bizonyítja, hogy háromszor kellett megismételniük. A jelmezek szépsége erősebb emelte a szám plasticitását, mert ezek között mind egyik a gondos és stílusos tárgyítás „prölekkosságát” és pontosságát mutatta. Itt e számmal is ismételtük meg a betanító Szabó István dicséretét, aki munkájával, szorgalmával s kitartásával jogosan tarthat erre számot.

Budanovich Mária a m. k. opera művésznője a Sámson és Delila operából önkelt egy áriát, a Carmenből pedig a Habanerát. A művésznő hangja

erővel teljes, kifejezésében határos s mindkét számban abszolút tetszést váltott ki a hallgatóságból. Számait Z. Záborszky Zoltán bankfőnök kísérte sok tudással, igaz művészkéssel, izlésének gazdag színekkel, a nála már megszokott és sokszor dicsért művészi erő tökéletességével.

A Biedermayer t. menetet Pongor Klári, Saághy Livia és G. Schwarz Ilonka adták elő katonazenekar kísérettel. A stílusért öltözött a bájos tánc bemutatásának értékét nagyban növelte. Pontosan kidolgozott volt a tánc minden részletében s a stílus komolysága, lágytsága, bája szép együttesbe omlott össze az előadásban. Mindhárom belevített egyéniségüket, művészi lelküket alakításukba. S mert ózinte, keresetben való volt minden mozdulatuk a tetszés dicséretre zengett az ismételt kérés s szűnni nem akaró tapsviharral. Ennek a látványonak egyik szép reflexe volt Saághy Livia, Pongor Klára és G. Schwarz Ilona táncra. A letűnt kor édes varázsának meszeszerűsége hatott a műsor e száma, amelynek bemutatása bármely nagy színpadon is megállná helyét, diadal, sikert aratna.

Budanovich Mária éneke. Lányi Ernő s Kurucz János dalbéli, majd Pallai Anna táncra, a Troubadour opera kártyajelenete adták a műsor művészi csatánóját. E két száma alkalmazza a dicséret előbbi szavait s akkor a Hadsegélyző szombati estjének sikeréről tökéletes és álethő képet adunk.

Az estély 1550 koronát jövedelmezett.

(dr. I. J.)

Épülnek a kárpáti falvak.

— Közül négy millió gyűlt össze. —

A társadalom áldozatkészségével oly nagy összeg gyűlt egybe a kárpáti falvak helyreállítására, hogy az állam az építkezést már megkezdte sőt az már javában folyik.

A házak anyaga kő, cement és fa, vegyesen, amint a helyszíni viszonyok megkívánják s az adókozó közönségnek a legkisebb kívánsága is méltányolva lesz a házak építésénél.

Sárosban eddig 180 ház épült fel és mintegy 700 ideiglenes hajlék, amelyekben a lakosság a tél megvévő hidege elől húzódtott meg.

Zemplénben 112 új ház áll teljesen készen, gazdasági épületekkel együtt s ezenkívül 225 külön gazdasági épület emellett.

Az építésnél nagyon vigyáznak az utca rendezésre, külső eszra s a házak homlokzatain a népies művészet típusait jutnak kifejezésre.

A kárpáti falvakat újraépítő bizottság jelentéséből tudjuk, hogy elemi iskolákat nem fognak építeni, hanem az erre befolyt összeget ovodák építésére használják fel, mert az iskolák építéséről maga a kormány fog gondoskodni. Az ovodákhoz kizárólag magyar óvónők kerülnek és felépítésük 1917-ben nyer befejezést. Ezek után jönnek sorra a kórházak.

A társadalmi árca eddig: 3 millió 700.000 koronát gyűjtött össze, de 6 és fél millió koronára van szükség.

„BERLIN”

HAGYMOZÓ SZÍNHÁZBAN

Minden nap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai koroknak megfelelő, legújabb szerkesztő vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hisszük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: Lukács József, főgimn. tanár. A vasos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Uj Idők. A világháború leghíbb krónikása, irásban és képekben az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világréta határain történik, azt mind olyan tárja fel a legújabb képekben. Érdekes, művészi stílusú és előkelő ízlés jellemző Horoz Ferenc hetilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre: 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4). Ugyanígy megrendelhető a „Káposzta Népnap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot meglehetősen alacsony áron olvashatjuk figyelembe véve a közönség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Műtárgyainkat közérdeggel küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchard
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat Napihírek

napenkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermeknek.”

„Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színhárról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajtat egy kitérőben megismerkedett napilap keretében értesülni, szívesen olvassa az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az életesség nem

ÁLL

egyeből, mint hogy ne kessünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetői rovatát, mert azt határozottan eredményt ér és a magyar hírlap

VILÁG

hirdetésen is megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az erőről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” hatalmas fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelent minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemeseink áll a világra, vaknak az

ALAMIZSNAI

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1
Telefon: 182. — Hirdetéseik díjazásuk szerint.

Szerkesztő:
Erős Sándor

Szerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 koron, negyedévre 2 koron, 60 fillér. —
Egyes száma ára 12 fillér.

Katedra és lövészárok.

Ki hitte volna, hogy a boldog békes idők igénytelen alakja — a tanító; a nemzet ünnepeit hősvé valhat?

Igen! eme irtozatos világháboru epizódjainak kellett elkövetkezniök, eme — minden természeti és elemek csapását felülmúló összemerőközésnek kellett megtörténnie, hogy végre valahára nemcsak a dolgok mélyébe tekintők, de a laikusok szeme is tisztán lásson: a tanító a nemzeti eszmék letéteményese.

Ime a katedráról bevonult iskolamester és olyan otthospos. a lövészárokban, mint az iskola falai között; egyforma érzékletlenséggel viseli el a lövészárok hideg, nedves levegőjét, mint a tanterem bacillusaitatott, tódított testet sorvasztó porát; ugyanama ihlet éggel, szent hevülettel hirdeti fegyvereink, hadaink legyőzhetetlenségét, mint azt hivatása körében tetté és végül ugyanama önzetlenséggel — jobban mondva fásultsággal szenvedni el a harc ezernyi fáradsalmait, nélkülözését mint pol-

gári életét: a tette, mert hiszen kisdéd jóvedelme egyenesen a nélkülözésekre, önzetlenségére ualta

Tiszteletreméltó a nemzet másnemű foglalkozást űző, egyéb hivatást betöltő fiainak nemes törekvése, például: viselkedése, de a tanító egyszerűen — bűmulatos!

Honnan ez az erkölcsi nemesség, miért ez a szellemi magasztosság, jellemi intaktaság, honnan ez a fizikai, anyagi igénytelenség és lemondás? A szebb jövődében való nemes hit, a nemzet jövő erejében, felvirágzásában — és hálijában való törhetetlen bizalom, ezek sarkallják, ezek vezetik és irányítják, ezek adnak ihletet a tanítóknak; akik eme nemessége birtokában tették azzá a nemzet ama fiait, kik a harctéren vérök ontásával, minden idők történelme lapján a díszhelyre érdemes vitéz tetteikkel mutatták meg a világ emberiségének, hogy a magyar ama páratlan nemzetek egyetlenje, amelyet megbámulni, dicsőíteni, esetleg utánozni lehet, de — felülmulni — nem! Emé tanítók irányította nemzet itthon maradt — nemes — hon-

fiái, honleányai mutatták meg, hogy nincsen lehetetlenég; igazolják be, hogy a koldusnak isme t, kigunyolt magyar nemzet erejét felülhaladó módon milliárdokat képes áldozni a nemzet oltárára akkor, amidőn harcban levő fiaí győzelmének biztosításáról van szó

A harcban dicső halált halt testvéreink hátramaradtjainak özvegyeinek s árvaínak ellátását biztosító törvényjavaslat tárgyalásakor államfélfaink elitjei, politikusaink, honatyáink kitünőségei és a saját számottevő organumai babékoszorút lontak a tanítók homlokára. El és beismerték azok használatosságát, pótohatatlan ágát, s ígéretek tettek, hogy a nagy leszámolás elmúltával nemcsak vállveregetésekkel, de anyagi javakkal is fogják honorálni azt a munkát, amelynek bcsületes elvégzésétől függ a nemzetek sorsa.

Mert hiszen mi sors várt volna eme maroknyi nép: e, minő hadieseményeket, tetteket remélhettük volna anna: fiaítól, ha a tanítóság az erkölcsök nem emé nemét, a szellemiek nem emé fajtaját és az

Katonasors.

— Irta NAGY LAJOS. —

A dicsőségnek gyémánt porával
Fényesre nevének' most csiszolgtatjuk:
Odafent az azúr magyar égen
Hogy bámul a töncezöl, a Fiastyuk!
Éz volna tán az egykor haladó,
Helótasorsra ítélt magyar nép?
Hisz most a magasba törve, élni
Gyarapodni, virulni akar még!

Nézzétek, hogy illik a kezébe
Nagy harcok vérozadás buzogánya!
Ellenségei számát se tudja.
Csak úzi — bajja, csak veri — vágja.
Valónától a Pripet moosárig
Győzelmes hadaink száguldának
S a K-limegdán úzkös tetőin
Puha fészket a magyar gölya rak...

Besekai, Bethlen, Rákóczi lelke
Beszállt az öreg népfelkelőbe

S míg vérük omlott Úszok vidékén:
Nevőket a hír mesébe szőtte.
Hogy rohantak e szürke legények
Tűzbe — vízbe, ajkaikon dalal!
S lábnyomukon a fekete újból
Kihalsadt a rózsaszínű hajnal.

Gyerek még tegnap, — ma véres harcban
Felejt szülőket, testvért, családot:
Nem int feléje muskátli ablak,
Nem' üdvözlik az akácvirágok.
Hogy tőr az ifjú honvéd előre!
Nem védi más, csak anyja imája — —
S ha elvérzik a nagy zivatarban.
Hány szerető szív sajo: utána!...

Magasztos szent sors ez a mi sorsunk:
Élni a honnak s meghalni érte:
Hullatni a szép, meleg piros vért
Pazar módon, — mert a haza kérte.
Hogy magyar földön ellenség lába
Vetést, virágot ne tapodhasson:
Hogy rusnya kozák vad ölélésén
El ne viruljon a lány, az asszony

Magasztos, szent sors ez a mi sorsunk,
Mint szokott lenni megváltók sorsa:
Míg másat hizlalnak dús Kanaánok,
Ki jut nekünk az asztali morzsa.
Vakok és bénák nagy seregekben
Tengődnek majd a nyomortanyákon
Kiknek részére koldúsbot érik
Dús gyümölcs helyett, minden fágon.

Magasztos, szent sors ez a mi sorsunk
Hármily krisztusi nehéz a terhe:
Lesz-e majd költő, ki a jövőben
Megértő szívvel megénekelje?
Hisz osztályrésztünk egyből se lézsen
Csupán a dal, — a hőökről zengő,
Melynek tönzél fel — felmelegszik
A multba néző boldog jövődől.

... Am így is jó lesz!... Szent nemzetérdek
Ha így kívánta: megnyugszunk benne;
Nem akad köztünk, ki nősrással
Bús sora ellen panaszra menne.
A csipkerészát megneemesítünk
Leszedvén a tövist ágairul — —

önzetlenségnek, hazaszeretnek nem eme mértékét neveli bele a nemzedékek egész sorozatába; vajjon a félmillió négyszög kilométer idegen föld megszállását, — főleg uralnát, erkölcsi és szellemi kítűnő tulajdonok nélküli tömegekkel lehetséges-e biztosítani? Ellenségeink példája igazolja, hogy nem!!

Az ígéretek kora lejárt! A gazdasági válság okozta drágaság! lidércnyomásként nehezedik a tanítószágra

A magyar nemzet gallériája ismeretes. Kérlemezze a kormányt a nemzet képviselőinek jóindulatára, a nemzet költségvetésébe beilleszthető eme kiadást, fedezetét teremtsék elő s akkor megszűnik az az anomália, hogy a tanítószág vezetői kunyorálással zaklassák a kormányt, törvényhozást és a lapok olvasó közönségét.

Reménységünk, bizodalunk azt sugallja, hogy ez meg is fog történni s akkor nyugalommal, megcsokszorozódott ambícióval folytatjuk hivatásunkat, a reánk bízott munkát.

Karpinecz Emánuel.

Jól esik tudnunk, hogy a jövőben
Csak ezerszínű rózsája virul ...

E rózsák sok — sok kertésze pihen
Lublin, Valjevó, Doberdó mellett,
Kik a hazáért áldoztak mindent:
Életet és vért, otthont, szerelmet.
Sirjuk porból új élet sarjad.
Uj nemzetélet, új, szebb jövőd — — —
Virul-e majdan sirjaid felett
A népközelet: e rózsakerdő? ...

A halottkém jelentése.

Egy eszanádmegegyi falban orvos nincs, de van halottkém. Ennek a jelentéséből való ez a néhány adat:

Katona Bálint, élt 38 évet, a kór neve: hal talp felső rész rohamos támadás, kifakadás nincs, de a lábészár is dagadt. nézetem szerint a halál oka tüdőgyulladás lehet.

Domonkos István, élt 82 évet, a kór neve: hirtelen köhögés, a halál oka csak a hirtelen köhögés.

Jóhart István, élt 95 évet, a kór neve és a halál oka veleszületett gyengeség

Ugyanez a halottkém: szenvedélyes vadász és ebben a minőségben nagyon szeret környezetekben beszélni. Mikor egyik vadászata után megkérdezték, mi esett terítékre, így válaszolt:

— Bár az egyszéles nyulátlomány célirányos volt, de fogékonyra nem volt kapható (Érted, egy nyul került ugyan a puskája elé, de azt is elszárazította.)

„Az árvákért.”

Irta: ANGYAL JÁNOS

Egy kis hirt egy rövidke eset híret olvastam valamelyik napilapból.

Az egyik megyében történt. A tanfelügyelő iskolát látogatott. Szabó Pistának, az osztály első tanulójának a földrajzból adott kérdéseket. A szorgalmas és eszes gyermek remekül felelt. Mikor azonban a tanfelügyelő azt kérdezte tőle, hogy hol van az uszoki szoros, Pistának elakadt a szava. Mi az, fiacskám, talán erre a kérdésre nem tudsz felelni? — De tudom én, hol van Uszok. Ott esett el édes apám, felelt a gyermek és okos szemét az ód-s gyermekei szeretet fényében fűrdő könnyek borították be, mire a tanító s a tanfelügyelő könnyezve fordultak ki az iskolából.

Ennyi a történet a melyet a napihírek rovatába irt valaki, aki talán nem is gondolta, hogy ebben az egyszerű, pár soros híreskőben a legmeghatöbb gyászjelentést szerkesztette meg. Nem a sorba állított fekete betűk teszik azt, hanem a kis árva Szabó Pista szívéből feldobogó fájdalom, amelyeknek intő lüktetését érzem a kezemben remegő papíros-lapon. És az újság egyre jobban reszket az újjaim között, majd hirtelen olyasmit érzek, mintha ezer és ezer árva felsíró sóhaja, mint valami irgalmasságra felvezérítő szellem karja a szívemig hatóan megragadna kezemnél, — melyből az újság a földre hull ... — Most látom csak, amikor már nem nézem a betűket, hogy ebben a néhány sorban, a kis hírből sok-sok édes apáról kaptam az ő vértük táplálta élő, szülő betűkkel felszárnyalt szentlangu gyászjelentést.

És a kis kép egy megindító voltában nagy-szerű, szomorú pompájú, ritka évszázadokban megismétlődő, a hősiesség ezer színt virágjával párnázott úton haladó aprószentek, a hazáért halt édes apák koporsója köré özvegyi gyászfátyollal pántlikáza kószorosodott árvák méltóságos gyászmenetének egy áttekinthető részeeskéje. Hiszen ki láthat el ennek a menetnek az elejére és ki várhatja el a végét? ...

Ezen a kis képen három embert látok szívből könnyezni. Mennyi fájdalom, mennyi érték, mennyi lélek sünsüsdhet-tel be ezekbe a vissza-visszaszorított és így a szívnek legelrejtettebb, legdrágább értékeit védő zugainak mélyégség érzelmengeszemében is megfűrdődhetett könnyesbe! Ha ilyen könny, eseppek hullanak az édes apák vérére! Is szentelt magyar földre, akkor az irgalmasság virágait bőven terem ez meg és ezekben a virágokban mindenkor keresendő gyönyörűségét leli majd az is, akinek szívéből nem hajt ki mindjárt ilyen jótékony záport az árvák siralmának vihára.

Vegyerj mindenki egy szálát ebből a virágból, de esandben, nem tépve, durvaság nélkül, nehogy megsértse az uszoki sírokban szebb napokért örök-álmot álmódó édes apák kegyeletét és az árvák Géniusza által lelkekbeiri irgalmasság parancsolatának a büszség lármás efrasságától halk kötelesség-szén-ségét. Kevesebb érdesen hangos livalkodás és annál több lágyzavny jócskekedet! Ne dagasszunk bele ezekbe a „jótékonyssá”-i kenyerekbe a kegyelemek

fanyar ízét! Az árváknak ne az éhenhalástól való megmentésének a gondolatára-emelő kezünket tüntető gesztussal adakozásra, hanem a kis Szabó Pistának annak a földnek legparányibb rögéhez is a drága, nagy áldozat, az apai vérvetés termelte legtöbb jogának betelítésában megérett nemes akarat nyujtsa ki kezünket az irgalmasság virágjáért, amely az uszoki, Isonzó-menti, gorlicsei, loveseni és Isten tudja, még mely hantok alatt nyugvó édes apák véréből sarjad és az ő szellemmő finomult valójuknak, mint napnak a fényében tündöklik ...

Uj nevelési irányt rajzol országunkon végig az a térékpuntató pálcá, amely-t ez a szomorú gyermek az árváságnak részkétő meghatottságával Uszok felé húz ...

Minden jótékonyági akcióknak az ilyen — — — talán most minden napi apró esetekből — ránk, figyelő gondolatok vezessenek bennünket, mert a mi bűntünk lesz, ha árváknak érzik itt magukat az árvák.

Adakozzunk az elesett
hősök özvegyei és árvái
javára!

Hadsegélyző Hivatal fő-
pénztára, Képviselőház.

HIREK.

A szakáll s a harctér.

Nem helyi babonáról szól e pár sor. Aranyos kedélyű, minden izéig magyar szívű törzsisztizettel beszélgettünk a minap. Itt került szóba a szakáll, mint életmentő csodaszser. Történet pedig, hogy a harctéren sok tisztnek megnőtt a szakállja, a csata hevében. Nem volt alkalom arra, hogy borotválkozzanak. A tisztiek nagyrésze azonban úgy gondolta, hogy még a harctéren sem szabad a szalonképessé simaarcról leszokni. Mert így, meg úgy ... Száz oka is van annak Karcóskodott is a simaság mellett nem egy galléros k lésejt tiszt. Így szó, mint száz vegre is, az etikettes külső mellett döntött a tisztikar nagy része. Csak néhányan maradtak meg állhatatosan a szakáll mellett. Hiába való volt minden érvelés, kapacitálás — akár a csat-k tü-zében helyükön, úgy vitézül kitarítottak a szakáll mellett is. S a szakáll nőtt; férfias, szép kül-ő adott nem egy katonatisztnek, szinte a feltismerhetetlenségig. Közbe tombolt a csaták tüze. S a gyilkos golyó nem ritka sort vágott a tisztiek karában. Hull-

tak onnan is, akárcsak a lezénység állományából. Már több hónapja dult a csatak vihára, amikor valaki észrevette, hogy a szakállas tisztek sorából egyetlen egy sem esett el. Nem mese, valóság. Így volt, így történt. Miért, miért nem? Ki tudja azt megmondani. A forma így tartja. Azóta a tisztek állán mindig dusabban nő a szakáll — a haretéri legjobb talizmán.

Verus

Junius 15-éig tart a hadikölcsön jegyzés.

Az ország hazafias közönsége nem csak vérben a lövészárokban, de itthon is megmutatta úgy a kis — mint a nagy ökre, hogy vagyonából is tud áldozatot hozni a haza oltárára, amely különböző szép kamataival a háború után ismét megtérül.

A legutóbbi hadikölcsön is demonstrálja, hogy nem maradtunk hűtlenek önmagunkhoz. Ha mégis volna a vármegye területén aki kimaradt volna, ne tévő ázson, álljon sorompóba, hogy így a háború mielőbb befejezést nyer mindnyájunk boldogságára és boldogságára.

— **Junius 8.** A koronázás évfordulóját az egész ország s városunk is megünneplelte, az összes felekezeti templomaiban ünnepi isteni tisztelettel.

— **Megkezdődtek az újraszorosások.** Nótás hangok alakok forgolódnak városunkban ismét, felpántlikozott kalappal.

Elleneink nem tudnak erőt venni rajtunk, mert a magyar hazaszerete a legnagyobb példákat statálja itt is a haretereken is.

Derék fiaink érefalként állanak s verik az ellent az összes haretereken.

— **A Vöröskereszt napja** Sz. Péter és Pál ünnepén a Vöröskereszt javára országSZerte nagy gyűlés lesz. Mondanunk sem kell, hogy a Vöröskereszt hívatása mily magas. Hazafini kötelességének szolgál mindeki, aki a napon adományával a hazafias cél megvalósításához illérséggel hozzájárul. A gyűlés napjára a magyarnyu szervezkedés már városunkban is megindult, hogy minél impozánsabb keretben menjen végbe a Vöröskereszt napja.

— **Az izraeliták templomában** a pünkösdi ünnepékkor az istentiszteletet a következő sorrendben mentek végbe: f. hó 6-án, kedden este 1/9 órakor mariv inna; 7-én szerdán d. e. 10 óra kor muszaf inna, béányok kofirmációjával: este 1/9 órakor mariv inna; f. hó 8-án estőtörtökön reggel 7

órákor sechahrisz istentisztelet, a halottak lelkiindveért való imával, Házkárával. — A péntek-esti istentisztelet továbbra is változatlanul 8 órákor fog kezdődni.

— **Színház Fűrdő** direktor társulata — mint a napokban jeleztük — megérkezett. Gazdag műsorukból ma a Cikliment, Gábor Andor darabját tűzték ki elsőnek az előadásra. A kiállítás helyezett darabok országos sikere, a társulat törekvése, ereje megannyi ajánló levél, hogy közönségünk Fűrdő direktor társulat minél többször keresse fel az arénáiban.

— **Hadségélyző** köszönete. Haret renközdő katonáink téli ruhájára Pusztamagyaröd körjegyzőség 56 k. 40 f.-t, szeretetajándékára pedig a román. kath. főgimnázium énekkar vezetősége 20 k.-at adományozott, mely adományokért hálás köszönetét fejezi ki a Hadségélyző.

— **Az elsratott gyermek.** Huppán Kálmán keszthelyi asztalos mesterről egy év óta semmi hír sem érkezett a haretérről. Édes anyja öz. Huppán Józsefné már haltak hitte gyermekét, aki neki kenyérkereső-új volt. El is írta, meg is gyászolta. Most aztán egy év múlva megjött tőle az értesítés, hogy él, hogy orosz fogságban van, messze, messze, Szibériának valami kis jelentéktelen falujában. Képzeltetni az anya örömet, aki már el is síratta, meg is gyászolta kedves gyermekét! Huppán Kálmánnak egy kis 7 éves, anyátlan árva gyermeke is van.

— **Végző búcsusorok** — a frontról. A magyar katonai hési lelkének, nemes gondolkodásának, hazaszeretetének örök dicsősége lesz az a két levtetőredek, melyek előbb közlünk. Az egyike: Horváth Mihály közhínyőlt írta a feleségének, de már elküldeni nem volt ideje, sürgősebb dolga akadt, elcselt. A zsebében találták meg. Ezt írja:

„Édes Pérom, a négyéves kis Veronkának írom e sorokat. Tedd el és őrizd meg az számárá. Ma én befejezem az életet... Isten akarataiból a esatator. Ha drága kis Veronkám már megtanul írni-olvasni, add át neki e tábori lapot. Azt akarom, hogy az én kicsi árvának első olvasmányá legyen az apjának utolsó írása.”

A másik levtel Kalmár István hős halált halt közlönyvőlt írta, néhány percel halála előtt, mintha érezte volna a esatator halál Ángyalának szárnya szuhogását.

E volt a levélben:

Ha vállaidra szakad drága feleségem a esalád-fentartás gondja: Isten és ember előtt Te vagy a felelős, hogy mi válik fiamból. Pistából pap t nevelj, mert pulva a száve. Janesiből katonát, mert kemény a teje.”

Ezek az „gazi hősök Élesik a becsület mezején, de végletesüv vevő zseraiban már gondoskodik arról, hogy miképp kell a hazát továbbra is fentartani, miképp kell megvédeni, bölcs bb tanácsot soha magyar ember nem hagyott testamentomilag feleségére, mint ez az egyszerű parasztember. Ez a két névtelen hős, ez a két egyszerű paraszt ember ezer, százezer és millió társával együtt belkerül a magyar nemzet dicsőségés körébe s határkövet fog alkotni ezeréves életünkben.

Zalamegye terméskilátásával. A napokban adta ki a földmivélsügyi miniszter első jele-

tését a terméskilátásokról. A jelentés szerint országSZerte a legjobb kilátásokkal kecsegtetnek a vetések mostani állásai. Zalamegyében is a legjobb kilátások uralkodnak. Minden talpalatnyi föld be van vetve a mezőgazdasági helyzet mai állapotára annyira kifogástalan, hogy nemcsak a tavalyi háborus esztendő, hanem még az elmúlt békévévek tavaszi állapotait is feltöltülja. — Ez mind igaz. Haj nincsen is. Böven van mit enni, inni. A pénz sincs zserakiban. Az élelmi és ruházati boltok tömve vásárló emberrel, mint háringgel a hordó. De ki mondja meg, mi van s mi lesz a — hivatalnokokkal?

— **Megjött a galicz.** Azonban nines sok köszönet benne, úgy látszik Nagykanizsa a vármegye mostoha gyermeke. A szőlőgazdák bizonyára szomoruan veszik tudomásul, hogy holdankint csak 2 krg. kerül egy-egy gazdának, ami tekintettel a peronuspóra erős jelentkezésére, nem fogja annak tovább terjedését meggátolhatni.

— **Tolongs a hatósági üzet körül.** Nap-nap után erősebb a tolongás a hatósági bolt ajtó körü, ahol különösen a lisztekért folyik a nagy esata s nagyon sokszor megcsik, hogy a ki reggelől estig ott lebzsel s akinek tán legnagyobb szüksége van rá az — nem juthat ópen hozzá.

Nagyon helyes lenne, ha a város hatósága a városnak még legalább két pontján állítana fel hasonló üzletek s abba szakértő detaalista kereskedőket állítana be, kik nemesak szakértelemmel de tán nagyobb udvariaszággal bálnának a közönséggel.

— **Vasuti kocsikban felejtett török foglyok.** A török távirati ügynökségnek jelentik semleges forrásból, hogy az oroszok egy vasuti rakomány török foglyot egy szibériai állomásban a kocsikban felejtettek. Tizenkét nap múlva jöttek rá a végzetes könnyelműségre, de ekkor már mind a 700 török fogoly halott volt. Ez az eset a legborzasztóbb meylet elképzelni lehet.

— **Nők mint mozdonyfűtők** A háború mint tudjuk, a legjobb munkát, foglalkozást megnyitotta a nők számára. A kaulozok és utcáséprők uniformisában, a bérkocsik bakjain, a borbélyok fehér köpenyeiben, a kávéházi és vendéglői pincérek helyén és sok más munkánál is láthatunk nőket. Ezek azonban többnyire olyan foglalkozások, amelyek nem kívánnak a közepesenál nagyobb testi erőfeszítést. Mint most Pécsről jelentik, a Magyar Államvasutak üzletvezetősége hat nőt alkalmazott mozdonyfűtőknek. A nehéz fizikai munka terén ez az első szereplés a nőnek. Tudnivaló, hogy a mozdonyfűtés a legnehezebb foglalkozások egyike. Éjjel nappal a mozdonykemenec előtt állni, rekknő hősségben vagy szélviharban, hóban szüntelenül lapátolni a szenet a vaszörnyeteg éhes gomrába, ez bizony olyan munka, amely az erős férfiak is próbára teszi. Kíváncsian várjuk, hogyan fognak ezen a téren beválni a nők, akik egyébként férfiruhában fogják végezni nehéz munkájukat.

— **Pünkösdi vonat** A délviasz igazgatósága a pünkösdi ünnep alkalmából a talatoni kirándulók érdekében az ünnep másodnapján déltől 4 óra 18 percek gyorsított személyvonatot indít Nagykanizsáról, amely Budapestre este 11 óra 24 percek ér.

BERLIN

HAGYMOZGÓ SZÍNHÁZBA

minden nap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai koroknak megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a n. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícséretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszünk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vasok munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amig az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán

— **Uj Idők.** A világháború legőbb krónikása, irásban és képen az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határain törtétek azt mind elénk tárja festői szépségű képekben. Érdekes, művészi művelés és előkelő ízlés jellemzi Horozg Ferenc kezét, az Uj Időket, melyek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Rákóczi-ut 16. sz.

— A „**Vasárnapi Ujság**” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Népnap”, a legelőbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— A „**Élet**” szépirodalmi és művészeti lapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melősen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal közzsággal küld a kiadóhivatal

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVAS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbíthatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, szívese elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 „
Negyedévre	8 „
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54 szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni ha túl akarjuk szárnyalni vet-senyűtársainkat. Az élelmeség nem

ÁLL

egyébhol, minthogy ne késsünk egy pillan-tig sem, hanem soron kívül vegyük ig-nye

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert itt határozottan eredményt ér-se a magyar hi-lető

VILÁG

hirdetesen itt megtalálja A hirdető rövid-ítő alatt meggyőződik az eredményről — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” hatalmas fejlődését, az pedig világosan fel-tesse, hogy

AZ

ezen lapban megjelöl minden hirdetésnek kelte haszná van. Szem-snek áll a vtő-vaknak az

ALAMIZSNAI

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintezetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

Nyomatott a lapulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Felolvasó szerkesztő
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor., félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. —
Egyenlő száma ára 12 fillér.

Hogyan fejezzenek be háborukat?

Az egész világsajtó foglalkozik a békekötés kérdéseivel. Ez már, némi optimizmus mellett, jeleül tekinthető annak, hogy a világháború elérkezett ahhoz a stádiumhoz, amelynek alakulásától függ a véres birkózás végeredménye.

Ha a háborút a politika megváltozott eszközökkel való folytatásának nevezzük, úgy viszont a béketárgyalásokat joggal tekinthetjük a háborúnak diplomáciai igénybevételevel való folytatásának. Általában a háború végének többféle oka lehet: vagy az egyik fél elérte már politikai célját, melyet a háborúval ki akar vinni, s ezzel a további harcnak már értelme nem lenne, vagy az ellenfél annyira meggyengült, hogy a háborút tovább nem folytathatja. Ilyenkor a tárgyalások többnyire közvetlen egymással történő érintkezés útján indíttatnak meg.

Befejezhető azonban a háború semleges állam közbenjárása útján is, ami rendszerint akkor szokott bekövetkezni, ha

az illető semleges államnak valamely politikai, kereskedelmi, finansziális vagy bármilyen érdeke fűződik ahhoz. Ezen egyik vagy másik hátréslő ország tulságosan, egnek erősödjek vagy meggyengüljön.

Fejezzenek be háborukat omisszerinti békekötés nélkül is, mert az ellenfelet nem tartják jogosultnak arra, hogy háború vagy béke fölött döntsessen. Ez az eset akkor áll be, hogyha valamely hatalmas állam nálánál sokkal gyengébbet győz le.

De a nép is kenyszeríteti saját kormányát: arra, hogy véget vessen egy kilátástalan háborúnak, mely tulságosan sok vér- és pénzaludlatot követel. Ettől tartanak különösen ellenségek vezetői — nagyhangú, de mégis semmitmondó, mert indokolatlan irrazséselpésű kédára.

Ha már most a hadviselők egyike a háború befejezését kívánja, úgy rendszerint egy vele barátságban levő, semleges államot keres meg annak kitudakolására, minő feltételek mellett volna hajlandó az ellenfél békét kötni.

Mialatt az illető semleges állam meg-

indítja a békekötést megelőző lépéseket, a háború változatlanul tovább folyik. Sőt lehetséges, hogy épp akkor folynak a leghevesebb harcok, mert minden fél igyekszik előnyös harctéri helyzet alapján neki kedvező békefeltételekhez jutni.

Ha a béketárgyalások megkezdődnek, úgy azokat többnyire a meghatalmazottaknak kormányai által adott különös utasítások alapján vezetik. A béketárgyalásokhoz azonban csak akkor foghatnak, ha a felek előzetesen már tudatták egymással, mik azok a legminimálisabb feltételek, melyek mellett a békekötést lehetségesnek tartják.

Fegyverszünet csak akkor következik, ha bizonyos, egész határozottan körvonalozott engedmények tárgyában véglegesen megállapodtak az ellenfelek és egymásnak erre nézve biztosítékok például kiválóan fontos vasuti vonalak átadása és ehhez hasonlóak. Rendszerint az ellenségeskedés időleges beszüntetésére határidőt tűznek ki. Sokszor megiesik az is, hogy oly területeket, melyeken a célhoz közel álló hadmű-

A halottas kocsi.

Rég volt!... Kezdő színész koromban,
Ott tanyáztunk valahol Somogyban,
Ahol körtéből, somból kijöttot,
De más színész nem igen nyálhatott.

Megonyván a szörnyő koplációt,
Vevén hitelle egy rossz pék cipót,
Egy kollegával, per pedes, szépen
Átgázoltunk a határon,
S megindultunk keresni jobb hazát,
Ahol jobban beestlnek Tháliát.

Mentünk lassan, eszmét eszérve,
(Makra pipánk régen kiéve),
Az országot közepét járva,
Nézegetünk sóváran hátra,
Nem-e jön egy kocsi talán,
Hogy megkönyvőbbülne két kis karaván.

Halt! Megálljunk! Amot a völgyben,
Batár tint fel a szálló ködben —

Kettős fogat!... Két szürke baktat
Megvárjuk hát, még fölfogadhat.

De mily esalódás!... Batár helyébe,
Egy gyászkoesi rakkolt élénkbe,
Pala üveg, kocsis f-jön csapok,
Mint mikor valakit jól pofon esaptanak,
S minót viselnek tábornokok,
S valamikor még esaszárók.

Bent egy füres koporsó egy magán,
És oldalán,
Arany betűknek hamis raja:
„Itt nyugszik X család utolsó sarja.”
Kezdünk kutatni némán, halgatag,
Ki lehet e végső sarjatag?
Mikor a bakról ezt hallánk esendőlni,
„Színész urak, tessenek feltűnti!”

Egy pere s mi benn ültünk szépen
Pipázgatva, bűszkén, kevélyen:
Ülésünk a koporsó-tető,
Egyik hátul, másik elő,
S mint hogy én cilióderben valék
Ah gy dokált, urként hátrábó ülök.

A két szürke baktat az utban,
Mi feszítünk furesa odunkban,
S akik velünk jövének szembe,
Köszöntgetének jó hiszembe.
Mert e tájon e féle szerszám,
Nem igen járt s ha járt is, ritkán —
Csodaszamba jött az üvegfal,
Belsejében két ily bolondfal.

Egyszer egy kis faluhöz érve,
(Ha jól emlékszem Csicsó a neve),
Vén anyóka jött ép élénkbe,
S keresztet vetett nagy ijedtöbe,
Bekiáltva egy ablakon:
„Turbékne! Zsuzsi, anygyalom!
Gyűjjetek ki Pista, Mikály!
Jézus Márja! Gyűn a király!”

... És az asszony fején taláta,
(Már a szöveg...) Valóra vála,
Amit mondott: még nem is eszjeve,
Királyt játsztam még az nap este,
Csurgón, a nagy koresma szobában,
„Mátyás Diákban.”

veledek folynak, a fegyverszünet érvényesége alól kivonnak és ott tovább tart a harc még a fegyverszünet tartama alatt is, különösen, ha egyik vagy másik fél attól tart, hogy a hadműveleteknek ezen a téren való megszüntetése által kiteszi magát annak, hogy őt neki kedvezőtlenebb békefeltételek elfogadására kényszeríthetik.

Fegyverszünet alkalmával a csapatok általában a következő helyzetbe kerülnek: Mihelyt a fegyverszünetet tudatják: a csapatokkal, legelőbb megállapítanak egy demarkációs vonalat, melyről mindkét fél továbbra is fegyveres készenlétben marad, noha táborozási helyeiket hátrább tolják. A megállapított határvonalon innen szabadon mozoghatnak, átcsoportosíthatják, összehívhatják seregeiket, stb.

Hogy felesleges vérontás és kellemetlen surlódásokat elkerültesse, szükséges, hogy a csapatokat és a hatóságokat a fegyverszünetről és annak módozatairól sürgősen értesítsék.

Ez természetesen sokszor nehézségekbe ütközik, már azért is, mert a háború rendszeren megroggolta a békeben fennállott érintkezési eszközöket.

Ha a hadviselők képviselőinek sikerül a béke alapfeltételeiben megegyezni és az egyes pontozatokat írásba foglalták, úgy ezek a megegyezések még mindig nem

kötelezők a csapatokra nézve kötelezőkké csak akkor válnak ha az illetékes kormányok vagy törvényhozó testületek azokat ratifikálják. Csak amikor már a ratifikált szerződések egymásnak kézbesítve lettek, tekinthető véleg megkötöttnek a béke.

Látjuk tehát, a hogy a békekötés utja hosszadalmas. Egyelőre pedig még ott sem tartunk, hogy a békétárgyalások megindítására kerüljön a sor.

A körülmények azonban arra engednek következtetni, hogy ettől már nem lehetünk messze, s ha végre be fog következni az az idő, amikor a béke létesítésén fognak fáradozni, bízhatunk abban, hogy egyik fél sem fogja a tárgyalásokat szükségtelenül meghosszabbítani.

Színház.

Városunk eseményei, története közécsütörtök óta egy új ciklus toldódik be — a színház. Fűredi direktor derék művészgárdája, ha számban talán kisebb is a békelelétszámmal — erőben semmiben sem fogatkozva tartja előadását az arénában. S a siker diadalmas. Csaknem mindennap telt ház előtt pereg le a színpadon a darab. Jó szívvel, örömmel s tudással adják művészeink, a nit műsorok ígér. A közön-

ség pedig örvend a tökéletes együttesnek. Igaz, néha fegyelmezetlen. Megindító jeleketek kicag végig a műveltebb közönség nem csekély bosszúságára. De hát kiki tud, a hogy tud. Talán később a karzat népe is kieszi szőlődik — akkor megtalálja a drámaít s a komikumot is — és ahhoz képest viselkedik.

Gábor Ándor *Gilgames* darabjával nyitották meg az idei előadások sorát. S az előadás valóban erővel duzzadt. Az egyes, az együttes mind-mind sikerült. Gözöny, Csige Boske, Izsó valóban élvezetes estét szereztek a közönségnek. És sikerükben velük osztozott a többi szereplő, akik szintén — hogy sablonosan szóljunk — derekasan állották meg helyüket.

Pénteken *Vagy ő, vagy senki* Stein és Jenbach operettje volt a soron. Kedélyes, kellemes este volt ez a pénteki előadás. Őf minden tapsolt, nevetett a közönség, mintha a jelenből a gondtalanabb s háborútlan múltban élne. De nem különös. Hogy a színpadon az élet illúziója teljes legyen a szereplők mindent megtettek. Izsó Miklós Szilvásszer tanár szerepe, alakítása a tökéletes komikum neovábbja volt. S az ő szerepe aranyozta az egész darabot. Tóth József előnyösen mutatkozott be, hangja, játéka biztos, tudatos. Borbély Sándor szintén előnyösen mutatta be magát. Peterdi Étel hangja gyönyörűen cseng, üde; abszolút tisztá, játéka — mint eddig is — minden kifogástól ment. Fekete Rózi, Dorman Juci élnek a színpadon.

Szombat s vasárnap Straus operett volt — a *Legénybuzi*. Első nap katonazenekár kísérte az előadást. Örömmel írjuk ezt ide. Darnhoffer ezredes tehát itt is megmutatta, hogy városunk társadalmának örméere mindent meg akar tenni. S Katt dirigens társai pri na vista úgy kísérték az előadást, mintha próbák hosszú sora előzte volna meg az előadást. Dieszérjük meg őket s szerepükért, s minden esti intermezzo játékaikért. S a darab? — az tökéletes előadást kapott le előttünk mind a két nap. Borbély Sándor, Izsó, Latabár, Peterdi Étel, Szűcs Irén, Fekete Rózi, Tóth József, Kovács Ede minden mozdulatukban, hangjukban beszéd, elevenek, kifejezők s jellemzők voltak. Ritkán látott az aréna olyan sikert ócska falain belül, mint ezen a két estén.

Hétfőn Kotti operettje — az *Eleven ördög* — tartotta kedélyben a hallgatóságot. Rakosi Ferenc ekkor lépett fel először,

De gyászkoosin azóta több,
Nem utaztam és azt hiszem,
Ilyen luxus nem is jut nekem,
Ha majd eljön az ideje,
Hogy pakolni kell *kifele*.
Vándorszínész élve kerül üvegbarárra.
Holna pedig *Szentmihály lovára*.

Bús Bandi

Háborus apróságok.

A fiatal népfelkelőket sorozták. A hősöknek készülő fiatalok kifésztett mellét állották az orvos elő. Egy feltűnőse vízna diák levegő után kap, hogy feltűnj magát s ezzel is erősebbnek lássák. Mindenáron katona akart lenni.

A katonaosorvos végigné az vékonydangájú kis legényen, aztán határozott hangon megállapítja:

— Alkalmatlan.

— A diák szinte elsédül, az arca halálsápadt lesz. valamit hebeg s ezután a bizottság nagy esodálására sirva fakad.

A hadseregségi képviselő törzstisztja rá szól az uataglieh fiúra:

— Nem szőgyenli magát, a szőzason sirni?

— De, amikor én katona akartam lenni?

piyergi a diák.

— Majd beveszik a jövő esztendőre, akkorára megérsődök.

— De, kérem, addig elmulik a világháború, — válaszolja a fiú.

A világháború egyik örökös specialitása az új órajárás, amelyet május elsje óta már egészen megszoktak az emberek. Az új rend sehol sem okozott zavart, a katonaságnál, irodákban, kereskedésekben, műhelyekben stb szinte észre sem veszik az emberek, hogy egy egész órával mindent hamarabb esámlálnak. Csak éppen a városháza egyik népszerű tisztviselőjénél támadt egy kis konfuzió, aki zselőráját a régi rend szerint járatta s hivatalába egy órával később jár be. Egy kollégája a minap megszólította a tisztviselőt:

Milyen óra szerint jársz te be a hivatalba?

— Kedves barátom, én már sok éve szolgálom a régi időjárás szerint a várost, válaszolt a konzervatív tisztviselő. — én már megmaradtok a réginél.

— Szép, szép, — mondja a másik. — de én azt tapasztalom, hogy viszont az új órajárás szerint megy haza a hivatalból.

— Az igaz, — volt a válasz. — de mit esámlálnak egyedül a hivatalban, amikor egy órával hamarabb ugys mindenki hazamegy.

akít ez alkalomból jó ismerősei szép tölgyfalevelekből font s nemzeti szalaggal díszített koszorúval lepték meg. Az előadásikere nem mindennapi volt Rákosi igazművészete, fokozó ereje a legszebb színpompában ragyogott S mellette Lszó, a komikum internált prototípusa, a tomboló tetszés előidézője volt. Zalai Margit gazdag művészi erejét, csengő hangját önmagával fogadta a közönség, s mellette szívesen tapsolt Peterdi Ételnek tökéletes szerepléséért.

Kedden *A korzó szépe* operette, szerdán *Lyon Lea* kerül műsorra.

Kritikus

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

H I R E K.

Dr. Hegedűs kitüntetése.

Dr. Hegedűs György ügyvéd, főhadnagy, a ki már három ízben sebesült nemcsak minden csatáján megfordult a hadiékítményes katonai érdemeiért melléröst a Signum laudis is megkapta. Egy hősi s bátor magatartás kiérdemelt jutalma ez a kitüntetés — amely a hős főhadnagy katonai érdemeiről ékesszólóan beszél.

Évzáró vizsgálatok.

A nagykanizsai izr elemi iskola vizsgálati Sugár-ut 14. sz. alatt a következő sorrendben tartatnak meg:

- 18-án d. e. 9 órákor I. oszt.
- 19-én d. e. 9 órákor II. leányoszt.; d. u. 3 órákor II. fiuoszt.
- 20-án d. e. 9 órákor III. leányoszt.; d. u. 3 órákor III. fiuoszt.
- 21-én d. e. 9 órákor IV. leányoszt.; d. u. 3 órákor IV. fiuoszt.

A vizsgálatok nyilvánosak.

— A német és a magyar vasuti orvosok. A német vasuti orvosok szövetsége Jénában

hadiflést tartott, amelyen több vasuti orvosi és vasuti egészségügyi kérdést vitattak meg s elhatározták, hogy a német, az osztrák és a magyar vasuti orvosok közt szorosabb kooperációt létesítenek. Ezt a határozatot több mint 4000 német vasuti orvos képviselőtöbén hozta a gyűlés.

— **Hősi halál.** Most volt itt közöttünk, mintha most látnók járcsu s sudár alakját s immár ott nyugszik az idegen földben, Bazsásy László 48 gy. ezredbeli hadapród, Bazsásy László galamboki kántortartató fia, aki e hó 6-án éjjeli rohamban szemén egy golyótól találva a házárt hősi halált halt s holttestét az obersonyei katonai temetőben helyezték katonai pompával örök nyugalomra

A hősi halált halt kedves modern vidám ifjú városukban végezte iskoláit s kedvelt alakja volt az ifjúságnak.

Nyugodjék békében legyen neki könnyű a hant mely aludni fogja örök álmát. A kesergő szülőknék pedig nyújtson gyógyírt a Mindenható, kik legszebb reményüket béléje helyezték

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazon hőlegyeknek és uraknak kik közreműködésükkel a Hadsegélyző estéjének sikerét előmozdították szívesek voltak köszönetünket nyilvánítani. Továbbá hálásan köszönjük a 20. honv. gy. zr. és a látható-oztag parancsnokságának a munkáját. A Landyék ezred parancsnokságának a z. nékar átengedését. A Ker. Nőgyűlést, az Irod. és Műv. kör vezetőjének, Fűredi Béla színgyűzató urnak, Weiszfeld és Fischer uraknak a színpadi díszeket. Csillag J. nő urnak a színikör díjtalan átengedését. Szegő Gyuláné urnónék a színpad felállításához szükséges faanyagot. Peterman kérész urnak a színpad díszítéséhez használt zöld növények díjtalan átengedését. Bágyoni Ödönne urnónék a próbák alatt végzett zenekíséretet. Az ipartestületnek a zélek átengedését. A Sörgyár vezetőségének egy dírdő-sör szíves átadkozását. Kohn L. Lajos cég alkalmazottjainak, különösen Ernő-tin Károly fizetelő urnak a jegyek eladásá körül fáradozását.

A Hadsegélyző vezetősége.

— **Cigánykérdés rendezése.** A Bud. Tud. illetékes helyről nyert értesülés alapján közli, hogy a belügyminiszter a minisztertanács felhatalmazása alapján rendelet útján intézkedik a cigánykérdés szabályozásáról.

— A rendelet, — amely csak azokra a köboregényokra terjed ki, a kiknek rendes lakóhelyük nincs — mindenekelőtt eltiltja a cigányokat a szokásos köbörlástól. A cigányokat ott, a hol éppen tartózkodnak, összejárják, nyilvántartásba veszik és elhelyezik. Hogy elköbörlátsuk megnevezésük, elvezetik tőlük vonóállataikat és járóműveiket. Lovakat a katonaság részére állítják elő hadiszigálatásképp. n. Jövőre pedig lovat, öszvért, és szamarat csak külön rendőrhatalomsi engedéllemmel szerezhetnek.

A véldőbő érdekelt is szolgáló f. rendelkezése a rendeletnek, hogy a 18—50 éves cigányterfiakat a sorozó-bizottság elé állítják s azokat, a kik fegyveres szolgálatra nem alkalmasak, valamint a nőket a hadiszigálatásokról szóló törvény alapján — munkára kötelezik.

— **Egyfilléres cigaretta.** Ennyi lesz az ára a legújabb cigarettának, amelyet a dolányjövődéki igazgatóság a köz-el jövőben forgalomba hoz

Az új cigarettát a jövődéki igazgatóság a szegényebb néposztály használatára szánja, de azt hiszik, a jobb módúak is füstölni fogják

Elhárított befizetés. A nagykanizsai takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezetnél a f. hó 12-ére, létfőre eső befizetések az önszegélymentes f. hó 16-án azaz pénteken d. e. lesznek megtartva

— **Háborus károk rendezése.** A kormány felhívással igen elhatározást közli, amely a háború folytán károsult vidékek lakosságát a legközelebb és a legmélyebben érdekli. A német birodalom szövetégtanácsa ugyanis elhatározta, hogy megállapítja mindentűt a háború okozta károkat ezeknek rendezését azonban, vagyis a kártalanítás fogatanatását a háború utáni időre hagyja s teszi ezt azzal a megkötéssel, hogy a kártalanítás mértéke attól függ, hogy milyen lesz a birodalom pénzügyi helyzete a háború után. Ehhez a közléshez kapcsolta a magyar felhívatalos azt a hiteles értesítést, hogy a magyar kormány álláspontja e részben egyezik a német kormányával a károk felvétele itt is a leggonoszabb figyelemmel megtörténik s már jó ideje folyamában is van, a kártalanítás sémája azonban a háború után előálló pénzügyi helyzet erőjétől függ. A jogos reménység persze az Németországban is és nálunk is, hogy mivel a harcot vonalain mindenütt nagyszűzen állunk s végső győzelmiink ilyformán biztositva van, ennél fogva az elérendő béke is meg fog felelni a harctéren kivított nagyszűerő eredmények s így a pénzügyi helyzetünk is remélhetőleg olyanán alakul, hogy a kártalanítás teljes mértékben meg fog felelni a károsultak megállapított igényeinek.

— **Az a nyelv német nyelv!** Bata János szatad-ágra érkezik, nagy társaság gyűlik össze a tisztelőre a koszmában.

— **Hát oszt — kérdezi az após — sokat voltál-e együtt a németekkel?**

— **Hszén bajtársak voltunk.**

— **Akkor megtanultál németül is.**

— **Tudja, apám uram, azt már igaz lélekkel nem mondhatom.**

— **Csodálkozom rajta, mert te nagyon világos fejú gyerek voltál világletelegben.**

— **Nem mondom, hogy nem tudok németül, de beszélni nem bírok rajta, mert tudja kend az az egész német nyelv a nyakánál fogva ki van tekerve.**

— **Hogyan lehetséges az, hogy a németek mégis beszélnek rajta?**

— **Fene tudja. De halgja son jde, uram apám mindjárt elmagyarázom kendnek, hogy milyen az.**

Tudja kend, hogy mit tesz németül „levél“?

— **Már hogy tudnám.**

— **Hatt. Hát „hordó“?**

— **Tudja a kánya.**

— **Pász. No most hiszen kend is értelmes ember, találja ki, hogyan mondják németül, hogy „levélhordó“?**

— **Megmondom én, vómuram! blatfász.**

— **Istennilyát! briftróger.**

— **Gazad van öcsöm, ezt az istenverte nyelvet el nem bírja magyar ember.**

„BERLIN”

MOZGÓ SZÍNHÁZBAN

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legvilágosabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat meg érdekesebb tegye, egy új modern, a mai kor szának megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícséretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszenek és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vasikos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely meg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismeretét minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán

— **Uj Idők.** A világháború legújabb krónikása, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határterén történtek, azt mind elénk tárja festői szépségű képekben. Érdekes, művészi stílusú és élénk izlés jellemzi Horvát Ferenc hetilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. Világ-krónika-ral együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Úgyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot meglevő ajánlják olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal kézzel küld a kiadóhivatal.

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat
Napihírek

naponkénti szenzációit az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkedveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermeknek”.

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színhásról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően meg szerkesztett napilap keretében értesülni, szívesen elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az elemesség nem

ÁLL

egyébhol, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala: Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozatlan eredményt ér és a magyar hiadó

VILÁG

hirdetesen itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala: Közlöny” rovatának fejlődését, az pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kelte haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokkal
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árbán
gyorsan készíttetnek.

Fantazmatok részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deak tér 1
Telefon: 182. — Hirdetés: díjazás szerint.

Feladvány szerkesztő
Erős Sándor

Helyettes szerkesztő
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 12 fillér.

Hát azután mi lesz?

Felöltesse magyarázni, hogy az azután annyit jelent: a háború után. Minden zamatásunknak ez a természete majd két év óta. Minden rossz eddig fog tartani és minden jó itt fog kezdődni.

Isten örizen attól a gonoszagtól hogy elvegyük valakinek a kedvét a békétől, amelynek jötte különben csak úgy nincs ránk bízva, mint nem volt a háborúé, — de talán még se árt némi objektivitással hűteni le azt a forró optimizmust, mellyel mindenféle készülnek a világot megválto nagy ünnepe. A háborút nézni optimizmizmussal: rendén van, azt nem is szabad másképp nézni.

Kell, hogy mindig a győzelemre gondoljunk a lélek minden energiájával egész a diabolikus játszma végeztéig, de nem szabad arra gondolni, hogy a győzelemmel véget ér minden nyomorúság s ott folytatjuk majd az életet, ahol elhagytuk a z emberiség utolsó szép nyarát. Egy tífuszt se lehet máról-holnapra elfelejteni s volt-e

valaha hagymáz rettenetesebb, mint a háború? Ha bun volt, ha fatumi volt — ahogy a bünök büntetését nevezi a felelőség elöl való bujkálás idejében, életkedvben, vagyonban, haladásban való pusztításait érezni fogjuk nemzedekeken át.

Kihuzhatja-e a béke azonknk a szívéből a tört, akinek legkedvesebbjei nem jöttek haza a háborúból? Lehet-e majd örülni a családi asztalnál a csöndnek, ha üresen marad a családfo, fu, az unoka, a völegény széke?

S ha ezen segít is az irádság és az idő, a gazdasági a politikai, a társadalmi életet lehet e könnyen beigazítani a normális vágyokra? Akik itthon beleszórtak a nyomorúságokba, gyözik e türelemmel tovább s akik hazajönnek a frontok pokláról, ahol a világráma vezető faktoraí voltak, tudnak-e majd megadó, minden igazságtalanságot eltűrő, minden csalódásban megnyugvó statisztái lenni a szürke színtéjátéknak, mely a béke nevét viseli? A dágaságot nem lehet lemobilizálni, mint se a hadseregeket, az ő igazi offenzívája

csak a háború után fog kezdődni. Akiknek anyagi és erkölcsi erejét a háborús konflikturák épen hagyták, vagy meg is növelték azok ragaszkodnak majd a régi társadalmi rendeződés megörzéséhez: de fogják-e azt tűrni azok, akiknek csak ostora és pórlölye volt a háború.

Mindentelö soha nem ért keserűségek raktározódtak föl a lelkekben: lehet-e azokat úgy leszerelni, hogy hevesebben ne explodáljanak minden negyvenkettes lövegkntel?

Minden nemzet a szebb jövőt várja jutalmul a háború mérhetetlen szenvedéséért: mi lesz, mi lesz, ha minden nemzet megéri, hogy a szebb jövő hihetetlen messze van. A békére berendezkedni még hamar van, de a vérámoros szédületből való kizozanodás meghozza majd e nemzet nyugalmát és a kormányok gonczoskodni fognak, hogy meglölj könnyebben viseljék el a háború okozta fájdalmakat.

Egy népfölkelő főhadnagy érdekes leírása a balkáni és az olasz hadjárat fel esztendejeröl.

II.

Szörünak a crnagorcok

Nagyszerü robbanások a Lovcen mögött, szörünak a crnagorcok. Embereinket nagyon szépen látni, amint egy-egy havas meredeken, mint valami bogarak másznak felfelé. Legurul egy-egy még a másikat is lentti. Csak lesiklott, megint mászik már felfelé. Ezek a bosnyákok. A kis ágyúk elhallgatnak, a nagyok meg a hajóágyúk megint egész éjjel morognak. Erös böra, lent esó, fent hóesés, az élelemmel kiküldött tragthierek úgy látszik nem lettek meg a csapatot, nem jöttek vissza, pedig már a vacsorát is ki kellett volna rég vinni. Azt hittem, minden ember megveszekedik odafent ebben az időben.

Nem lett semmi nagyobb bajuk, — de sokal is kibír az ember. Szépen előreláadtak, a meleg után, a hóba, hidegbe. Tizedikén én is utánuk a karavánnal, fél, fél, olyan utakon, hogy gyalogos embernek mászni kellett s a tragthierek feljöttek mégis baj nélkül 60—100 kgrm. teherrel. A jeges kapaszkodókon, sok helyen eskáknnyal vágtunk lépésöt, éjszaka mégis feljöttek. Nagy nehezen utólrötk a z aljait, én egy nyergén, de az emberek 300—400 méterr l egyenesen temt, egy kupon. Felkiabálni igen, de megvásít felvinni még az emberekkel sem lehet. Ki kell önteni, amit a trainlegénység nem bír megenni, mert megromlik. Ezek itt pukkadásig eznak, azok odafent káromkodnak. A kis tartalék konzervet és zwiebaeket majszolják.

At a hegycn.

A szép tavaszi idő után ismét hó és hideg. Ez az átmenet kutyának való volt.

At a hegycn térdig hóban, — hóesésben — utmutató egy 70 éves öreg montenegröl asszony, meredek, hol fel, hol le, a lovakkal nimes takarmány, kicsi pihenésekkel előre éjjel-nappal. Amellett nem tudta az ember, melyik szikla mögöl kezd ráknk

pukkadni valami vésszaradt montenegröl hátvöl a táborfüzökben még parasz volt sok helyen, amint elhagytuk.

Megérkezés Cetinjébe

A zászlóalj többszöri előre ment, — én utána — most tessék vissza. Január 12, 13, 14, 15 hosszú napok voltak, 16-án végre Cetinjében és egy nap pihené. Másnap tovább, de most már lefelé. Hála az égnek, ismét ott hagytuk a havat, le egy igenigen mély völgybe, ahol félig tavasz volt.

Jöttek a békét kéro parlamentáreik. Az az údviváltság, abban a mély völgyben, egyik csapatról terjedt a másikra, — némelyek sirtak mások imádkoztak, a ven népfölkelők közül örömkömben, — azt gondolva most már vége a háborúnak, — oly szines kop volt, amit nem felejt el az ember.

Sajnos, — csallakoztak. Harca ugyan montanag nem volt a zászlóaljnak, — de már tegint szemben ül egy másikkal, a taliánnal.

So de hogy sorjában menjek. Kaután békés memlekek következtek az elmenekült szerb s a kaptalál mont negró hadsereg nyomán, — le egószon Skutarig.

Helyenként jó, de helyenként a skutarí tö

Színház.

A színház krónikájának fonalát csütörtökön szakítottuk meg. Pénteken este csak a felnőtteknek beígért *Van-e babája?* három felvonásos bohózat került színre. Mondanunk sem kell, hogy a cécér jó bevált. Telt ház volt. A felnőttek soraiban azonban néhány serdületlen fiatal fiút, sőt leányt is láttunk, akik mindannyian jól mulattak az éppen nem nekik való bohózat vaskos durvaságain. A darabról annyit mondva — nem finom — már sokat, mindent megirtunk róla. Eltekintve a bohózat tárgyi tartalmától azonban a előadás nivós volt. Izsó, Szücs Irén, Zsigmond Margit, Borbély Sándor, Zalai Margit, Gózony Béla, Baranyai László, Kovács Imre, Csige Böske, mindannyian — bár imitt-amott tuloztak is a darab amugy is eléggé tulzolt tartalmán — sikeresen éltek. Néhol ugyan egy kis unottság is észlelhető volt a szereplők némelyikén, de ezt a hibát tudjuk be a különféle körülményeknek.

Szombaton a *Legénybucsu* volt harmadszor műsoron. S a színház — ez alkalommal is tömve volt. A 12. Landwehrezred zenekaráról sem szabad itt megfeledkeznünk. A zenekar kísérete tömör, színes s mindenben illeszkedik az énekhez, mintha

folyton a színházban játszott volna. Ez a megindultság könnyei csillogtak a szemek-routine kiséret abszolút dicséretet juttat bent. S nem csod. Mintha a szereplőknek ki Darnhoffer ezredes zenekarának s Kutt is jól esett volna, hogy egyszer tiszta, hadirigens szorgalmának, hogy ily rövid misittatlan érzés inkarnálás, hogy valószínű belől ennyit tudtak-e téren is producer élnék at s nem a ledér világ hazug reklámnak is bizonyult, mert a telt házat alighanem a zenekar játéka vonta össze. mulhatatlan volt. Zalai Margit művészetének s drámai erejének teljét adta. Peterdy dicséretre is érdemes. Peterdy Etel, Izsó, Etel új s eddig ismeretlen oldalról mutat. Fekete Rózi, Tóth József, Latabár, Kovács, Etel új s eddig ismeretlen oldalról mutat. Szücs Irén nevéet ismét telemlijük, mint akik a dicséretes játéknak szereplői voltak.

Vasárnap délután a *Tatarjárás* minden tekintetben sikeresen ment. De az eddigi darabok és előadások oluját vasárnap élvezte. Este, amikor Lukácsi Sándor *Vereshaju* népszínművét adták. Ilyen játékban meg né. n volt részünk. Kar, hogy a népszínmű kiesett már az operetek izetlen tökéletlenségeinek révén a modern ember tetszéből. A modern ember izlése megomlott. Tákolt s itt ott lehetetlen nuzsika, dallamtalan kuplik, táncok kellene; neki s nem szintiszta drámai műfaj, egyetleges, felémelő tartalom, mindez megtevése a művészi alakítás szépségeivel, eredetiségeivel. Milyen őszine öröm élt a közönségben az előadás alatt. Az órórn, a jökedv, a tiszta humor, majd a résztvevő

Borbély Sándor, Papp István bő méltatást érdemelnek játékuikét. Szóval mindannyian föltétlenül dicséretesek. Mintqa ők maguk is érezték volna, hogy a művészet tiszta terére jutottak, ahol szárnyra bocsáthatják tehetségüket. S hogy úgy pergett az együttes! Ritka tökéletességben egyszóval — minde.

Hétfőn Strauss operettje a *Bajos ismeretlen* volt műsoron. Premier — telt ház. S a zenekar megint kitétt magáért. A szereplők közül újból élveztünk, tehát újból megdicsőjünk Peterdy Etel, Zalai Margit, Latabár, Tóth József, Kovács, Fekete Rózi játékát, akik mellett a kisebb szerepek betöltői is sikeresen álltak meg helyüket. Kedden a *Tancosü*, szerdán a *Szultán* van műsoron.

mentén igazán nyomorúságos utak, s ennél még nagyobb a nyomorúság, amit látnunk alkalom nyílt.

Nikita tükre előtt.

Igaz. Cetinjével még nem végeztem, pedig már tul vagyok rajta. No visszatérek egy kicsit:

Cetinja olyan, mint Montenegro, olyan, mint a királyi palotája, — egy rongyos fészek. Van talán vagy 6—8000 lakosa, van egy pár szebb épülete, — a követageok épületei — egy rendesebb utcaja, de azután igazán nincsen semmije.

A vidéke vadregényes, síkság ca. 1000 kat. hold, de azután kő, kő és harmadszor is kő, csupa kőhegy, fa nélkül kopaszon. Nyomorult szegény pártia. A királyi palota egy ócska sárga egyemeletes ház.

Amilyen az ország, olyan a berendezés. Szereposztás volt a Nikita tükreben megigazítani a felcsosztott kiraválmat.

Az arzenál, múzeális értékkel bíró mindenféle rendű rangú és nácioju ölé szerszámok gyűjteménye a kőgolyókat dobáló mozsártól — a visszafutó csőru ágyúig. Egy igen érdekes zsibvásár, azonban rengeteg munió. Lőszerral még győzték volna.

Podgorovica felé.

Lőszerral igen, de nem győzték kenyérrrel. Élelmiszer aranyért sem, — sehol —

Amint tovább mentünk, — Podgorica felé — másoda toprongyos öhségtől lecsigázott, torzonborz

társaságokkal találkoztunk! Ezek voltak a mieink, akik foglyul estek, s most megszabadultak. Rémsalakok, aki már régen fogásában ált, igazán meg sem lehetett ismerni. Mindenféle ruhákban, akárhány mezitláb, itt is, ott is az utfélen eldőlve, ennalóbrát látogva, mert már beszélni nem tudott; amolyinknek nem vette be: aturája a döglött lovak husát, az bizony egyszerűen éhen halt.

Gyenge vendéglátás volt a Nikitán. Hogy néznek ki a mi foglyaink. Ki vannak lizálva. Kivánsai vagyok, fognak-e a montenegróiak a végleszámlálásnál a foglyok tartásdíja címén valamit felszámítani.

Gyalázatosak. Mert a nép, a montenegrói katonák — dacára a nagy szükségnek, azért nem voltak éléhezve, de a foglyoknak nem adtak. — amint mondják hetekig az elhullott lovak husából megymásból táplálkztak. A szemétdombon, — a vemléglő mosogatók kiöntőjéről élelmiszereket felszedgető, s ott eszegető inséges alakot akárhányat láttam.

De nem adtak egy látszik keves barátaink, — a rácoznak sem.

Isa Boljetinac

Podgorica sokkal rendesebb, nagyobb, nem olyan szegény város, mint Cetinje. Itt már a piacon élelmiszerek is kaphatók voltak. Igaz, hogy egy — ca. kgmos kukoricakenyér ára 24 korona volt, de mégis volt. Hal volt aránylag a legtöbb s így a legolcsóbb a skutarii toból

Mikor bejöttünk Podgoricába, javában szóltott a puska. Azt hittük megrágták a szijat a erugorok, — megint verekedés lesz — de nem. Isa-Boljetinac és társai használták fel, illetve alkalmasnak találták az időt egy kis látogatásra, hogy a foglyvert letett haragosaikkal leszámoljanak Veszétkre. A mi grenzágerünk — magyar fiúk — alaposan rendet csináltak humorosnak Boljetinac besorult egy mesébe. Ott nyomták ki belőle a szusz, hogy még az agyvejeje is a mesét falára került.

Állat hulla-hegyek.

Podgoricánál a kedves testvéreket a montenegróink utnak ezrezték, — értem a szerbeket. Utvalókat azonban nem adtak nekik, legfeljebb átkot, mert állítólag mindentek azok ették meg.

Szortullattak már nagyon, mert magában Podgoricában 600 élő s másik 600 döglött lovat hagytak vissza. Itt én kaptam a dandártól a megbízást, hogy a visszamaradt szerb lovakat összegyűjtssem 460 drb. szedtem össze. Egy része kint kóborolt, más része — ezek rosszabbul jártak, mert éhen döglöttek — istállóba volt bezárva s a lakosok, s a meggyalázatosabb magitratús, elnézték, hogy ott pusztuljanak.

Egy istállóban magában 13 drb. éhen döglött lovat láttam. Három még élt, de már nem bírtam belőjük belket verni. Éhségükben szegény párák megétek az ott hagyott puskák agyát.

(Vege kov.)

A csütörtöki és pénteki darabot felcserevé szeretnők látni.

Kritikus.

HIREK.

Műtét után.

Nem dicsérek öh doktori

Szakértelem,

A mióta becses énem

Vakbéllel:

Bár pokolba tűnik gyomrom

Katharisa

S nem árt neki hús, hablevés,

Turós csusza.

Bizony nem árt se az egyik,

Se a másik,

Mert hogy minden csutval,

Rég hiányzik.

Mi a hasznom, ha kitűnő

Étvég mellett

Éhségemben majd eltaszt

Egy lehellet!

Bár ne volnék olyannyira

Vakbéllel,

Csak lenne meg minden napra

Az ételem.

Étvágyam van! Hej de annak

Semmi haszna!

Éhen döglöm a virágos

Szép lavaszra...

Nagy Lajos.

A menetszázad.

És valahonnan messziről felharsant a zendülő zene, hangok törték által a levegőt, szomorú, elnyúló vékonyak, tűnő erősek, zögöt a nagydob, harsányan vitte a szót a kürt és a kapuk előtt egyszerre emberek történek, az ablakok mellett kíváncsi fejek jelentek meg, az utca fordulójánál sok-sok megítélés, maszatos, hancurozó gyerekhad kanyarodott be, a zene minderesébben hallatszódott és az egyik balkónon valaki önmagának csak ennyit mondott:

Menetszázad.

És jöttek a fiatal öregek, a gyerekarú hősök, a marcona napégette, szikár leányok, asszonyok, síró néni bandukoltak a katonák mellett, akik daloltak és virágosok voltak és jökdévték. Az egyik idősebb ka ona mellett asszony haladt, kinek arcját könyek nedvesítették, babos-zoknyájában pedig egy fiúcska fogódzott és nézte a furesza tumultust, hallgatta a zenét, amely neki olyan új volt: és különös

és szenzációs és ment le a menetszázaddal a vasút felé, ki az állomásra, a vonathoz, amely elvitte az apát a harctérre. Kűnn a perriónon a katonák még egyszer elbuszított felecségtől, felemelte fiacskáját, koblére szorította és hosszan, erősen megcsókolta. A gyerek nézte a katonákat, nézte az apját és ennyit kérdezett:

— Mikor tetszik visszajönni, édesapám?

Az apának már nem volt ideje felelni, mert a szíve a torkára szállt: sírni nem akart, hanem a többiekkel együtt bemászott a vagonba, amely lassan kigördült a pályaudvarról és vitte az apákat az ellenség ellen.

Adakozzunk a Vörös Kereszt gyeletnek.

— A vörös kereszt gyűjtőre. Azok a nemesen gondolkodó hölgyek, kik a gyűjtést magukra vállalták járnak házról-házra, gyűjtve a jövővi adakozók adományait. Fáradságot nem ismer, buzgósággal ha bárhova bekopogtunk, legyen fogadtatásuk szíves, ne zárkózzék el rőlünk senki, hisz a legnemesebb cél érdekében fáradszunk. Ék

— A kufuralom piacunkon. Örömmel vettük tudomásul, hogy járásunk főbírája hatáskörében az élelmiszekek árát maximalta, mely ha kellő ellenőrizték tén némi enyhülést hozna piacunkra, mely drágaságban immár a budap sti piacot is lefűzi, amennyiben a petrezselyemtől, salátától kezdve fel a vajig minden a kofák telhetetlen k saráiba kerül, amelyet ék tetszés szerinti áron boesátanak az éhes közönség rendelkezésére.

Igy példánul, amíg Budapest-en egy kgr. új burgonya 30 40 fill., nálunk egy darab 4 fill., egy kgr. 80 fill.-be kerül.

Töjás csak az emlékezésben él, azt az utevégi krajczerosok süllyesztik el öpny, mint más egyéb elhárásolhatót, ugy hogy a piacra csak morzsák júnak, melyen az éhes vevők élet halál harcot folytatva, a legmesszebb menő árakat igérik egy másnon tul licitálva. Hja! a gyomor, a gyomor mindenre képes.

Azonban a tisztót kofa ténaszonyokat tán mégis meglehetne egy kissé rendszabályozni s ellenőri ve a tisztességes árak betartására szorítani.

— Érvénytelen huszkoronasik. A köz érdekében közli az Osztrák magyar bank helyi intézetének főnöksége, hogy az 1900 évi március 31-én kibocsátott 20 koronás bankjegyek beváltása (heronás) 1916 június 30-ával megszűnik. A bank-alapszabályok 89 cikke értelmében f. évi június 30 után ezen bankjegyek egyáltalán nem váltatnak be a bank egyik pénztára által sem hanem a még kinlevők a két állam javára elővölnek.

F. évi június 30. déli 12 óra után bemutatott 1900 évi 20 koronásokat pénztárunk már nem váltja be.

Együttal azt is közöljük, hogy az 1907. január 2. kelte 20 koronás bankjegyek továbbra is forgalomban maradnak: — ezek majd csak 1921-ben lesznek a bank által bevonva.

— A hadi emlékbélyegek és a posta.

A Hadseregélyző Hivatal övegye és ábra alapján javára hadi emlékbélyegeket hozott forgalomba. A művészi kivitelű emlékbélyegeket a m. kir. kereskedelemügyi miniszter abban a kivételre kedvezményben részesítette, hogy posta hivatalok a levélküldeményekre ragasztott hadi emlékbélyegeket a hely és kelti bélyegző leuyomatával elláthatják: mint a rendes bélyegeket. A minister intézkedése szerint ezek a bélyeg-ek a tábori posta útján portómentesen közvetített levelezésen kívül a belföldre: Ausztriába, Bosznia-Herzegovinába és Svábjába szóló postai levélküldeményekre ragaszthatók fel ugy, hogy a küldemény elcsírátának áttekinthetőségét ne zavarják és helyet engedjenek a bélyegzőlenyomatok jelzőcsodulák és szolgálai megjegyzések alkalmazására.

— Csontközpont. A hivatalos lap legutóbbi számában megjelent a kormány rendelete, amely a csontok és csonttermékek forgalombahozatalát szabályozza. A rendelet értelmében mindennemű csontot és csont hulladékot, kivéve a mérésáros és hentesüzemekben lévő, étkezési célokra szolgáló csontokat (velőscsontok, levelescsontok) csontfeldolgozó vállalat részére eladni és ily vállalatnak csontot beszerezni csak a létesített Csontközpont r. t. útján szabad. A rendlet 4. szakasza kimondja, hogy a 100 kilogrammnál nagyobb csontkészlet tulajdonosa a Csontközpontnak bejelenteni és megvételre annak felajánlani tartozik. A kötelezettség nem terjed ki az esztérgályos iparban tényleg feldolgozásra kerülő csontkészletekre. A legmagasabb ár, amelyet a csontközpont fizet, a csont minősége szerint 100 kgrként 18.50 K és 27.50 K közt váltakozik.

— Az ólom és óntárgyak igénybevétele. A honvédelmi minister, mint a hivatalos lap közli, újabb rendeletet boesátott ki az ólom és óntárgyak igénybevételéről. Ez a rendelet a terítési tételeket állapítja meg, melyek ólomtárgyaknál 100 kilogrammonként 70—280 korona közt váltakoznak. Természetesen a még használatban lévő ólomtárgyakért többet fizetnek, mint ócska ólomért, vagy ócska anyag gyanánt eladott ólomtárgyakért. Staniollemez, ón- és óntövezetekből való tárgyak terítési tételét kilogrammonként állapította meg a rendelet, a staniollemez kilogrammjá 21 korona, a többiekért 4—8 koronát fizetnek.

— Nincs tovább. Egy gyermekbarát beszélte el ezt a kis történetet:

A ligetben élveztem a délutáni eső utáni friss levegőt. Amint sétálok, látom, hogy az egyik pad előtt két kis fiú kuporog a földön és pálcikával rajzol a homokba. Közlebb megyek. Számokat rajzolnak.

- Hát ti mit csináltok itt?
- Szorzunk.
- Aztán tudjátok-e már az egyszeregyet?
- Hogyne tudnánk.
- No, hát monnyit kétzer három?
- Hat.
- És háromszor nyolc?
- Huszonnégy.
- No és négyszer nyolc?
- Huszonnégy.
- Kis csacsak is több.
- A kik mosolyognak.

Igen a bácsinak. De mi az iskolában csak a huszonnégy jutottunk.

"BERLIN"

HAJNYOZÓ SZÍNHÁZBA

szombat és vasárnap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat meg érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai kor szakaak megfelelő, legújabb szerkezettű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszretre. Est csak látni kell mindenkinek. — Hiszenk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatköszönetét az előadások tömeges látogatásával is honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tetselés joga. Irta: *Lukács József*, foglalomtanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, másrészt könnyed színgorán tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatainak ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legújabb krónikáiban és képeiben az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határán történik, azt mind először tárja fel a szépségű képekben. Erdesség, művészi művelés és előkelő illusztráció Horecz Ferenc festőművész, az Uj Időköt mindenki számára aktuális közlönyében, olvasmányában és regényében is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— **A „Vasárnapi Ujság”** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. Világ-krónika-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Nép”-nek, a legolcsóbbi újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

— **„Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalommal érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapja melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félre 10 kor. Mutatványzámmal készsággal küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJCSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

napenkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak”, a másik az „A Gyermekeknek”.

— **Aki világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kiadón megismerkedni napilap keretében értesülni, szívesen elő az AZ UJSÁG-ot.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32-korona.
Félre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyeből, minthogy ne vessünk egy pillanig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér es a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világvaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Fantáziázatok részére szükséges cikkek dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.

Nyomatott a lap tulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszámba szerint.

Felolvasó szerkesztő
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

A világháború tetőpontján.

A béke gálambja messze szállt. Nem lett sehol otthonra. A gigászi harc felcsapó lángjai megperzselték: a békegalamb szárnyát. Nincs még itt az idő, midőn szívesen látott vendég lesz.

Tombol a harc minden fronton mint a fékevesztett vihar. Emelkednek a hullóhegyek a vizek kicsapnak nedreikből a beléjük folyó vértömög miatt. A végső győzelem kivívásáért folyt a harc. Ha kitombolta magát ez a rettentő vihar, talán meglátnánk utána a szivárványt: — a béke előjelét. —

Minden fronton bőmbőlnek az ágyuk, mindegyik fél keresi a döntést. Az embermilliók a végső elszántsággal csapnak össze; vivják a világtörténelem legnagyobb csatáját.

Mi följánlottuk a békét ellenségeinknek, de azt kívántuk, hogy a békétárgyalásoknál a térkép legyen az irányadó, ellenségeink fogcsikorgató dühvel utasítottak

vissza ajánlatunkat, nem akarnak legyőzöttek lenni nem akarják beismerni a tényeket a mi fegyvereink sikereit. Az ő lelökön szárad az a kiomló vér, az embermilliók átkai, akik elvakult gyűlöletükben, kétségbeesett tehetetlenségükben visszaakarják fordítani a sors kerekét, kiakarják kezülni az igazság lángpallosának sújtását.

Azt már tudják ellenségeink ha nem is akarják beismerni, hogy a harcukon nem tudnak legyőzni. Ma már mindenütt — a kelet-galiciai front kivételével — mélyen az ellenség fölött állnak seregeink, amit pedig két esztendő kemény küzdelmében elértünk, azt nem lehet visszacsinálni. Ha vannak is ellenségeinknek itt-ott helyi sikereik, mint most az oroszoknak, ezek csak a pillanatnyi helyzet eredményei, de nem lehetnek döntő befolyással a háború további sorsára.

Ellenségeink utolsó reménye az, hogy az ennivalóval nem bírjuk ki ujig az éhség fog térdre kényszeríteni bennünket. De ez is hiu reménykedés. Mert katonának, munició és erős előköltség a győzel-

mek folytatására: van bőven. Nem kell tehát más, csak kenyér s ha azt bőségesen megadja a nyár, megadja vele a békét is, mert elveszi ellenségeink utolsó reményét. Ha nem sikerült a kiéheztetés két olyan esztendőben, a melyek közül az egyikben nagyon rossz, a másikban alig közepes volt a termés, mért sikerülne egy jónak ígérkező esztendőben?

Ellenségeinknek végre is bele kell nyugodni, hogy a fegyverek háborúja után a kiéheztetési háborút is elvesztették. Mert nemcsak a saját országainkban nekünk terem a kenyér, de mi aratunk Lengyelország, Belgium, Északfranciaország, Szerbia térségein is.

Ha a most folyó harcoknak végét érjük, akkor már nem messze lehet a béke. Franciaország utolsó embertömegei veznek Verdunnél. Ennek az erősségnek bevételéig most már csak idő kérdése, s akkor — Franciaországban is elkövetkezik a magabizalls óra. Dacára az orosz offenzívának, seregeink Olaszország földjén nyomulnak előre s ejtik kétségbe az olaszokat.

Egy népfőlkelő főhadnagy érdekes leírása a balkáni és az olasz hadjárat felosztendejéről.

III.

Skutariba.

Egy heti időzés után ismét tovább, — neki a skutari tónak, kezdődött Albánia.

A tó innenső részét az Isten liba és rucatenyésztere teremtette. Száz ezer korona befektetéssel itt 10 év alatt vízi szárnyas tenyésztésből milliót lehetne csinálni.

A sekély, de tiszta vízben nád, gyökény, közte millió apró hal. A tél nyúl. Nem kelle ott a felnőtt szárnyasoknak enni adni a világon semmit, a felesleg vízi uton, a tavon át ki az Adriára, — autón Cattaróba. Mese hely erre a célra. Elég nagy termékennyiség, gyér lakosság. Megritkította a 4

év óta folyton tartó háború. Ide csak egy vállalkozó kelle a háború után.

Utunk ezután a tó partján vezetett. A mi utunk már csak ut volt, de mikor itt a szerbek elszeltek, akkor csak egy sziklás hegyoldal volt. Tragthierekkel félig-meddig járható utat már a mi embereink csináltak. Ott is hagyták szegény rácsk ami lovuk még megmaradt az utfele dögölve. A Skutari vívő, ca 40—50 kimes ut első felében átlag minden 10—20 méterre esett egy dögöltő. Legalább 1000—1500 lóhulla. Lába törve, szába fulva végkimerülve. Ninesen arról fogalom de nines arról a búzról sem, ami helyenként ahol a nap már jobban megfekédt, volt. Betakargatták ugyan kicsit — már a mi utcsináló is lehetett. Február 9-én megérke tünk Skutariba. Balkáni fogalmak szerint szép nagy város. Egy kis kolera, egy kis tifusz — a visszamaradt szerbeknél még sok éltőlenszabeg. — de ki törődött ezzel. Szakadt az eső és mi ismét fedél alatt voltunk

Utközben sok helyen találtunk 20—30 friss sirra, miről az albánok nagy gaudiummal meséltek, hogy mind éhen halt szerb katonák takar. Rémes visszavonulás lehetett. Február 9-én megérke tünk Skutariba. Balkáni fogalmak szerint szép nagy város. Egy kis kolera, egy kis tifusz — a visszamaradt szerbeknél még sok éltőlenszabeg. — de ki törődött ezzel. Szakadt az eső és mi ismét fedél alatt voltunk

Az internacionális különítményeknek annak idején fain, nagy istállók épültek, — azokban helyezkedtünk el, — kívül a városba, és kint maradtam a lovaimmal. Finom helyünk volt, itt ültünk egy hónapig. Egészen jól éreztük magunkat.

Skutari különben is igen érdekes, régi város. Van vagy 25—30.000 lakosa. Régi és új — a török és albán városrész. Sok tölz; — mindenféle régi, érdekes portékákkal, amik eleinte olcsók voltak, de később az árak messzen felszórték a nagy kereslet folytán.

Itt már jobban lehetett élni is. Volt legalább tojás elegendő, a csapatok sem voltak az élelmezéssel pusztán az országura utalva. Az Adriáról hajók is bejöttek, kikerülve valahogyan az ellenségeket.

A szerb foglyok.

Skutariban ismét a lindtestől kaptam megbízást ca 8000 drb. lö számbúra a szóna beszerzésére.

Nem volt boldogság, de mint szónaliferán első sorban a magam lovat tartottam jól, azután meg kényelmesen utaztatam össze-vissza a környéken, — a tavon egy kis finom gözbárkával — közben vad kacskra vadászni is bő alkalman nyílott,

Ott már elkövetkezett a vég kezdete. Megbukatták a háborus kormányt. A Balkánon mi vagyunk az urak. Két ország fekszik lábaink alatt. A salonikii entente sereg támadására ott vannak a bulgárok, akik meg fogják védeni vérről elfoglalt területüket. Az orosz most adja ki — talán utolsó — mérget. Kergeti kancsukával, gépfegyverrel a szegény muzsikot, hogy legalább két esztendő gyalázatát valahogyan kireperálja s visszafoglaljon valamit az elfoglalt területeiből.

Az ő offenzívája is véget fog érni, néhány százezer emberével kevesebb lesz s talán néhány kilométernyi területet visszafoglal abból a 40 ezerből, amit mi a németekkel tartunk megszállva. De hát aztán mi következik? Az angolokat a tengeren érte felbecsülhetetlen vereség. Ha ezt ki akarja köszörülni, megtörténhet, hogy még nagyobb éri. Mi következik ezután? Ezután következnek az entente nemzetek forradalma, a mely má: régen pisilni-ki Oroszországban is, Olaszországban is, Franciaországban is, csak egy hatalmas vihar kell hozzá, hogy lángja kapjon, amit aztán nem tud eloltani az entente minden politikusa és diplomatája sem.

Ekkor fog megszületni a béke!

Adakozzunk a Vörös Kereszt egyletnek.

megismerkedtem az albánokkal, élveztem a sajátosság vendégszeretetüket — mióta ezt kibírta, tudom, hogy jó a gyomrom — elég az hozzá, hogy gyorsan telt az idő.

A zászlónj hadtájszolgálatot teljesített, le egészen Alessioig. A Durazzo felől idekerülő szerb toglolyok gyalázatos börtön voltak, az olaszok ellenben jól tápláltak.

Az albán utak egyszerűen rettenetek. Sokszor — az eszések idején — még lóháton sem járhatók. Vagy a víz viszi el az embert, vagy a sárta formálisan belefullad. Ahol kő nincs, ott feneketlen a sár. Bolond egy páris ez is, de talán mégsem oly szegény, mint Montenegró.

Szára igen sok, legelő még több s elég nagy termőföldek. Mezőgazdasági tekintetben igen sokat lehetne csinálni Skutari mellett mindjárt lehetett volna egy ca. 5000 kat. holdas gazdaságot teremteni, kifogástalan föld a hadosztályparancsnok, s valam akarta megcsináltatni. Már majdnem hozzá is fogtunk, erről az óvról azonban már lekeztünk. A dolog annyiban maradt

Albániában

Március 10-én Skutariól is biesni voltunk. A tó, illetve a tengert a tóval összekötő Bojama-n írt, azután az albán partokon, irdatlan utakon, két nap

Harcéri levél.

Az 59-esek köréből kaptuk e sorokat. 3 műtán azok katonáink lelki hangulatára vetnek világot — örömmel közöljük.

A jól medéremeltem rezerváság napjait éljük. Most nemesak arra jut időnk, hogy az otthoniakra egy-egy fűtő gondolatot vessünk, hanem hogy írjunk is nekik. Eddig biz a Stellung erősítése, a szolgálat, meg a pihenés teljesen lefoglalta az ember idejét. Bizony, a pihenés is! Ha volt egy szabad félóránk, akkor egy minutummal sem kevesebbet, mint félórát, aludtunk. De most, hála Isten, több szabad időnk van.

Este, félhomályban, külön-külön a nőtetejű házuk elé, mely egy rongyos kis felkánone lövésétől is úgy megreng, mintla össze akarja dűlni, oszt megindul a beszéd. Találgatjuk, merre is van „háza”, mit is csinálnak most otthon? Lassankint aztán nem beszél senki, csak néz maga elé, le a Szereth partra Olykor, mikor meg meg villan valami, tekintünk föl. „Mi volt ez?” Leichtraketta vagy explodáló srápnell villanása? Bizony, mostanában gyazori a srápnell meg a gránát. Mozog a sógor, azaz jelenleg pihen, mert alaposan bevették a tejtét vagy tizenötötör.

A szabadságosok hoznak hazulról egy-egy jó hírt, vagy még jobb „házait”. Most is varjuk őket. Szegény Ruzássy is, nem egész egy hónapja, hogy mesélte még nekem, hogy mint van otthon, most pedig már több mint egy hete, hogy itt fekszik a mi kis falunk tetőfőjében. Jun. 6-án hősi halált halt. A tetőfőjében nem lehettem ott, mert patrullba kellett mennem, de láttam, mikor a pionirok szedték a kék nefelejst, meg a sárga lilomokat a sírjára koszosnak. A Szereth virágai hervadoznak most is látte. Szegény, de vig volt, mikor szabadságra ment, most pedig az örökre szabadságosok gárdájába tartozik.

alatt elérték Antvárit. Azután már finoman voltak. Kiténő uton, remek vidéken, májusi időben mehetnek föl, végig a dalmát tengerparton egészen Castinuovon túl, Igalóig. Itt három napot pihentünk. Valóságos nyár, sokan még is fürödtek a tengerben, én azonban nem mertem.

Igalóban ismét vasutra pakoltunk, allo, tel Bródba. Ott azon módon a pakolás a keskenyvágyúny bosnyák vasutról a magyarra. Végre valahára egy kis Magyarország megint! Hogy örült a publikum. Még mindig nem tudtuk, hová megyünk

Az Isonzóul.

Zágrábban várt a parancs: Pragerhofon át, az Isonzóhoz. Április 1-jeje ő a ott vagyunk. Nem is olyan rossz hely. Modern háborús komfort: villanyvilágítás deekungból aszakodnak egymásra a minél is a talánok. Nekem hála Istennek a deekungokban nem sok keresni valóm van. A train-d hátul tartózkodom s ismét hozzáfogtam gazdálkodni

Megbízást kaptam a környéken levő, bevetetlen területek bemunkálására, amellet privát diligentiából nekifogtam egy nagy, 4 kat holdas öntözhető zöldes kert alakításához az Adria partján, amittől egy eredményeket vártam

Ekkor írtot le a monku. Jön egy sürgöny Klagenfurtból, hogy az utközben rajtunk megejett

Punkóskör misét hallgattunk. A végfelé már volt orgona szó is... szóltak az ágyuk.

Itt élünk mi itt. Sávárova rá-rá gondolunk a a boldog hinterlandiakra. De azért nem panaszkodunk itt mindenki megnyugszik Isten vigézésében.

Pottyondy.

A vonat megáll

az egyik másodosztályú szakasz ab'aka leereszkedik. Parancsoló hang halátszik:

— Hordár!

Nem jön senkiesem.

— Hor-dár!

Valamennyi kiszállt utas már a kijárónál van. Közük és a hordár után kiabáló ur között óriási ür tátoz.

— Horr-dár! — kiált kétségbeesetten az ideges ur és az ablakból kifelé forgatja finom kékizáskáját.

— Ho-orr-dár!...

A szolgálatos vasuti tiszt kiált feljé valamit. A forgó kékizáska nem érti a quozdony sustogása miatt.

Hát nincs itt hordár? — jajgat.

Most a vasuti tiszt hangesővet formál a kezéből és úgy harsogja:

A hordárok a haretéren vannak!

A kékizáska megszűnik forogni. Egy pillanatil mozdulatlanul pihen az ablakránán és sárga részemét bámeszan meresztli az állomás-épületre. A kékizáska leszall a koesi lépesőjén. A kékizáska összeszerittott fogakkal halad át a perronon.

Csakhamar egy társaságba vgy.ölt. A háboru nélkülözéseiről, óriási terheiről beszélgetnek.

— Bizony, — mondja a kékizáska ur, — ebben a súlyos időben mindenkinek nehezére esik a maga terhe!

0-nélk vizsgálat alkalmával bacillushozzátkant találat-tam, azonnal menjek kórházba meggyógyulás végett; míg e vád alól nem tisztázom magamat.

Hastalan protestáltam, hogy kutyabajom sin-esen, — nagy hitre még két napot kialakudtam, hogy dolgaimat stadjam — szépen bedugtak a járvány-korházba. Itt kukások már egy hete. Pedás tisztaság, jó kvártély, kitűnő koszt, sétálhatok a remek vidéken, amennyit tetszik. Régen voltam ilyen jó módban, de azért csak unalmas a semmittevés. Amint ebből az irásutból is tetszik látni — főfoglalkozá-som a levélírás. A bacillushozzás vádja alól kü-lömben már azt hiszem, hamarosan fel leszek mentve.

Még negatív önülék vizsgálat —kettő már volt — s akkor mehetek vissza. Nem is bánom. Megszoktam ugyan már, hogy a szomszédos szobákból ki-kieipel-nek egy-egy tüfuszban elpusztult embert, — ez nem izgat, — hanem a spítal e-ak spítászagu.

Nem egészséges embernek való.

Kölnömben — tekintve a tekintendőkét — íga-zán íer: panaszkodhatom. Még eddig jó dolgom volt mindenütt. Itt is megvan már a széleskörű ismeret-ségem a magasabb parancsnokságoknál. — étkezni is a dandárparancsnokságánál étkezem, — minden lé-ben kumulá vagyok, ahol valamit kell csinálni s így gyorsan telik az idő

(Vége.)

Színház.

HIREK.

Kedd este óta ismét adóskor vagyunk a színházról szóló referenciával. Komoly aggodalmakkal telt jelentünkbe az, a művészet egy kis önfelédést ad Kedden Lengyel Menyhért Táncosnője vált műsoron. A darab tartalmát talán az élet sablonos valóságából merítette a szerző így mondhatnánk. Sok ezer variációban forog a valóságban az efféle eset minden trázisával és raffináltságával. A címszerepet Csige Boske játszotta. Alakította ez este a komoly művésznőt mutatta előnk. Meglátszott rajta, hogy átélte szerepét s a legapróbb részletekig is alaposan és lélektanilag teljesen kidolgozta. Színpadon az illúzió teljességével is hatott a közönség önfelédten gyönyörködött játékában. Jó társa volt a siker előző dításában tízszáz Béla, aki keddi szereplésével ismét bebizonyította, hogy nem közönségszép művészi tehetség Kovács, Szűts Irén szintén tudatosan álltak meg helyüket a főszereplők mellett Fekete Rózi, Zsigmond Margit és Borbély Sándor kisebb szerepekben mutatták meg művészi erejüket.

Szerdán a Szultán operette volt a soron. A régi operettek leváltatásából előszedett a meglehetősen darab azonban nem keltette fel a közönség érdeklődését a darab érdeméhez méltóan. Az új, formátlan és tartalmatlan operettek megrogtanták az ízletet, s ha táncszövegű műveket, mint például a "Szűts Irén" címűt, a közönség azonban e feltűnő hibával szemben is türelmesen viselkedett s a művésznőnek más sikereit sokat tapsolt. Paterdi Erő azonban ez este is tökéletes diadalt aratott Csengétt a hangja, eleve volt a játék — egyszóval itt. Izsó Miklós, Borbély Sándor, Fekete Rózi, Latabár és Szűts Irén a kedélyt, a derűt a tetszést vitték be a darabba. Itt ismét meg kell emlékeznünk a zenekar tökéletéről, amely szívesen, ráfeszítve, a solo részletekben pedig igazán művésziessé emelte a hatást.

Csütörtökön délután a Nánit adták nagy gyermekeserget közönség gyönyörűségére, bár a szereplők némelyike nagyon játszott a színpadon.

Este: Van-e babája? ment másodszer a multkor méltatót mederben minden vasos durvaságával egyetemben. A szereplők azonban sikeresen áltek Zala Margit Szűts Irén, Zsigmond Margit, Gózon, Izsó, Borbély előbbi sikerüket ismételték meg a darab reprisnél.

Ma Helai bohóza Bernát lesz műsoron. Szombaton a Karikagyűrű újítását kezdik előadni.

Vasárnap délután a Próbaházasság, este pedig a Dolovai Nábob lányt adják.

Kritikus

Könycsepp az égből.

Az Úr itéletet tart fenn az 'gbe',
Hogy düljön-e a háború tovább,
Vagy jöjjen már a béke?

A mennyei igazság mérlegelő
Rakják az angyalok
A földi szívek kívánságait

És jönnek a porból való 'magyok':
Országukat vesztett királyok,
Két balköz, vert hadvezérek
Farizens diplomatáknak ahok,
Sokréttú kígyófajzat

A Hadserguszallító paritánok
És fagyó-gyárosok hadi
S mind, akik a házból élnek
— Szóval az egyik 'serpenyő' is
Gyül, gyül a háborúság vagy a békén!

A mérle: mavik serpenyője
Sokáig úgy áll örösen
Hízen ha a luza kivánsja több,
A nép tűr, vérzik s hullat esedéssén
S dehogyan panaszkodnék az árva!

Am aüntha Isten valamire várna

... S egyszerre, ime, harmatgyöngy gyanánt,
Egy könycsepp hull a másik secp-nyőbe,
Egy árva könycsepp valahonnan,
— Az ur tudja: hogy egy angyalra-vált
Gi ermek ejt-te firt az égi sorban
Egy angyallá vált kis gyermek,
Ki édesapját idelent,
Mióta háboruba ment:
Hiába sirta, sírdögálta vissza,
S kinek hallos bánatát elédlig
Megvigasztalni még a menny se bírta!

É: Isten mérlegelő
E harmateszpenyi könyvű ügy esett:
Hogy hosszan vizslangozták az egek
Az Úr döntését: béke, béke, béke!!

Szabolcska Mihály: „Szívem szerint” című verseskötetéből

— Munkába járó anyák gyermekének védelme tárgyában adott ki legújabbán körrendeletet Sándor János belügyminiszter. Ennek a körrendeletnek a bevezető sorai szomorú képet nyújtanak a háború egyik legnagyobb veszteségéről: a polgári lakosság veszteségéről. Eszerint a háború tizedik hónapjától, vagyis 1915. évi májustól kezdve havonként 21.000 — 22.000, októbertől kezdve pedig már 26.000 — 28.000 kevesebb gyermek született; ezzel szemben pedig a évesen halálozás előzőli husz százaléka hét százalékkal emelkedik, úgy hogy ha a viszonyok meg-

nem változnak, a veszteség már magában a polgári lakosságban 830.000 — 850.000 főre emelkednék.

Ez ellen kell az eddig sporadikus intézkedéseket generalizálni, s ennek első lépése az, hogy a munkába járó anyák gondozás nélkül maradt gyermekeinek védelméről haladéok nélkül történjen megfelelő gondoskodás. Ennek legelőlravezetőbb módja a Nemzeti Otthonok szervezése. Az erre vonatkozó utasításokat a hatóságok részére kiadott „Utasítás” tárgyolja, míg a nép kitanítására az Országos Stefánia Szövetség kis kateja szolgál.

A vöröskeresztért. Az agyuk bömblése, fegyverek durrogása s szuronyok csattogása közepeit a hadioktól horgése s a sebészléte segélykérőit hallanak felénk, hogy akik itthon a Hófer jelentésekből ismerjük csak a háború rettenetességeit, megnyitnak szívünket s feleslegből áldozzon ki-ki tőle telhetőleg az k megmentésére, kik éretünk a periferiákon vér-keletünk, hogy legalább s megvédeiket nyithatunk őket az életnek megmenthessék.

Hogy a téren Dr. Pihál Victor s Unger Ulmann Elekkel a helyi vöröskereszt agilis vezetői mit tettek már eddigéig is azt vázolni felesleges volna. Hangosan beszélnek az ő tetteik. De minden igyekezetük s fáradozások csak úgy lehet valóban gyümölcsöt hozó, ha a nagyközönség minden rétege melléjük állva az ő áldásos buzgalmaikat támogatni fogja. Örömmel reméljük, hogy a Péter Pál napi gyűjtés eredménye eklátás bizonyíték lesz a lelkes vezetők s közreműködők munkájának eredményességéhez.

Ne vonja el magá: senki s a háborus hiénák is nyissák meg zsebeit, kiknek a háború csak hasznot s telt erszényt hozott.

— Miből fedezik a hadikölcsön kamatait? A negyedik hadikölcsön kamatait, hír szerint, a dohánytermékek árának felemlése után kívánják fedezni. A terv szerint, az 5 filléres levelezőlapokat 8 fillére, a távirati szavak díját pedig 8 fillére fogják felemelni.

— A cséplés eredményét be kell jelenteni. A hivatalos lap legújabb száma közli azt a miniszterelnöki rendeletet, amely szerint a cséplőgéptulajdonosok vagy bérlők, akár gőz-, villany vagy bármilyen más üzemre legyenek berendezve, kötelesek a cséplés eredményét hetenként pontosan az illetékes községi előjáróságúnál, város-határokon pedig a pligármesteri hivatalban rendszeresen és pontosan bejelenteni. A cséplés eredményről a hatóságok a statisztikai hivatalnak ugyancsak hetenként kötelesek beszámolni.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

— Az anya bűne A pótréti esendőség jelentése szerint Horváth Mari 20 éves hajadon elföldelte nyolchónapos magzatát. A lános anyát tartóztatták.

BERLIN

HAJMOZÓ SZÍNHÁZBAN

szombat és vasárnap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai korának megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícséretre. Est csak látni kell mindenkinek. — Hiszenük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely még egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Uj Idők. A világháború legújabb krónikája. Irásban és képen az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrév hátrésein történik, azt mind előnk látja főtől szépségű képekben. Érdekes, művészi stílusú és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hatilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, elbámulásos és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. Világ-krónika-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4). Ugyanígy megrendelhető a „Központ Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal készsággal küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchardé

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarazzal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

napenkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik az: „A Gyermekeknek.”

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitérőn megismerkedni naplaj keretében értesül, szívesen elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 „
Egyedévre	8 „
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az elemesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kössünk egy pártalattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala: Kozlony” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér es a magyar hi-let

VILÁG

hirdetesen ut megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala: Kozlony” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
leni, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a vilá-
vakknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közgazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deakter 1
Telefon: 182. — Hirdetési díjszabás szerint.

Felolvasó: Erős Sándor

Szerkesztő: Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 12 fillér.

Nyugalom.

A sok háborús bölcseségből, amit két ezredő állt a taktika s a cselekedések elfelejtetheti valaha, ma megint aktuális az, amit Hindenburg az első orosz diluzionálóján mondott: hogy a világháború az idegek háborúja. Csakugyan az, — ám ez nem jelentheti azt, hogy a háború alatt az ideg megvastagszik és keményebb és érzéketlenebbé válik, mint a tenger-vízbe áztatott hajókötél. A háború, annyi millió ember vérező hősiessége s annyi millió közt olyanoké, akik nekünk egész világnál drágábbak, semmicsetre se lehet arra való, hogy olyan hidegen olvassunk róla, mint a francia forradalomról, vagy olyanfajta érdek-lidéssel, mint a mi szabadságharcunkról. Igénis a szélvihar mai zúzásában, szabadon szöknie a szívnek és szabad érezni újra, hogy mi most élők ismét mind nyájan megmérítünk a végzet serpenyőjében, a katonának a lövészárok véres sarában, az itthonvalók a térdeplő deszkáján.

A katonát szabad félteni, de azt a

földet, melynek határán a magyar katona áll, nem lehet, nem kell, nem szabad! Még akkor se ha százszor tájékozott lenne a háború orosz megbomboló tengerre, mint amilyen Hazajára, hazára, síroira és földcsökre, anyjára, asszonyjára, gyerekére gondol a magyar katona, a kinek fejéről elszállt már a dalias legények dőseje, s az ifjú szívbe is az erettség nyugodt elszántsága: jaj annak, aki nekikeresedett-e óráiban jön vele szembe ellenségül. Nem a Karpatok völgyrései, az ezeréves népmézet védi meg ezeréves följét. Ezer év óta ezeresen megvédte ez a jussa szegénynek, azt kapta apától, ezt adja át fiainak. Egy nagy Hollandia ez a Magyarország, de védő töltésit nem verejtékekkel, annál is drágábbal: vérrrel tapasztották, — soha nem drágábbal, mint most.

Ám nemcsak a töltések tetején kell öröködni, hanem belül is rajtuk. Nekünk is, belül levőknek, vigyáznunk kell, hogy hívő hitünket és bizó bírodalmunkat kétség és kishitűség meg ne ostromolja, be ne vegy-

megszállva ne tartsa, romba ne döntse. A hadi sikert még soha se lehetett egyenes vonalal ábrázolni, annak nagy eszései és uttrásai annak, trint a láznak. Éppen egy év óta uszunk emelkedő hullámon, most egy időre a megpróbáltatások völgyeibe értünk, — bizonyos, hogy az utolsó megpróbáltatásokéba. Az ellenség saját bevalása szerint is utolsó erőfeszítését teszi, még egy próbát, mielőtt leülne a békeszerződés asztalához. Nem akar meztelenül ülni oda, szembe a hódítások bitorába öltözött győzővel. Legalább egy-két rongyot akar magára takarni, hogy szégyene ne legyen akkora. Nem a miéket akarja többé elrabolni, csak a magáéból igyekszik valamit visszaszerezni vére hullásával valamennyi fronton.

— Amit fölünk tanult rettenetes tandíja fejében, azt akarja most ellenünk fordítani: a mi taktikánkat és a mi technikánkat, megfelekedzven arról, hogy a tanító-mesterek izánuhhattak azóta valami újat. S hogy talán később megint olyan meglepetésekben részesíteni a mindi legyőzötte

Akasztófa humor.

Bajban voltak a váradi cigányok. A dísznök nem igen hullottak, lakodalom sem volt. Szomorúan ültek körül a sátor közepén füstlő nyelvényes hasábkot. — Rossz felünk van! — sóhajtott föl az öreg dáád — az Istenke nagyon elfeledkezett rólunk. Mi les felünk? Ha a desla nem hoz egy kis lovgást a határra, hát mi magunk kezdünk el degelni. Kipzselem, milyen jó elődje lehet most a nagy-éreg s pispek ur öszen-tőgének!?

Az egyik rajkó, aki eddig lehorgasztott fűvel szótlanul állt — talán bóbiskolt — a tűz mellett az utóbbi szavakra fölöttötte fejét, esztintett egyet a nyelvvel, sőt megköackattatta azt a vakmerőséget, hogy megkérdje a dáádt:

— Hát ástán mit is ebétek ilyenkor egy eleven pispek?

— Bábást! — szolt az öreg haragosan — mi kezdsz hosszsa!?! Jobbat mint te. Biztosan van neki jó piros, ropogos, füstelt maale, peesenyé zsíros káposztával, meg

Belevág erre a rajkó, miközben a nyála csurog:

— Kipzselem, hogyan vágja le most a zsirosát, csak legalább ást alna nekem!

— Ne te bíbaszt! — szolt az öreg s jól pofon vágja a gyereket,

— Hát az ástán miétt volt? — kérdi a gyerek ámulva

— Az ót, hogy ne lesőlj olyan zsirosakat, mert megint eltalálod pontani a gyomorod, én pedig ki nem hozatom többé a váradi doktort, mert a multkor is hogy kinn volt utána hócsukták az egész familiát, mert az á bábást doktor nem találta többé az óráját

Tizenégy nap szabadságra ment haza az öreg népfelkélő a fronttól. Éppen vaesoráztak: — az asszony a kis fiú meg az orosz fogoly, kit az asszony kört a házhöz segítségül, — mikor belép az öreg porosan, fát, tan

A viszontlátás örömeink első kitérőse után megnyugodva folytatják a vaesorát — most már négyen.

Vaesora után fölkel a fiú s kifelé indulva illedelmesen „jó éjtszakát” kíván.

— Hát te hova indulsz fiam? — kérdi az apja.

— Megyek az istállóba aludni.

— Hát te az istállóban alszol?

— Igen mióta a ruszki itt van. Hát kend édes apám hol fog aludni?

— Hol aludnók? itt bent a szobában, hiszen anyád is itt alszik

— Az nem lehet édes apám, hát akkor a ruszki hol aludna? . . .

B. L.

Adakozzunk az elesett
hősök özvegyei és árvái
javára!

Hadsegélyező Hivatal fő-
pénztára, Képviselőház.

Adakozzunk a Vörös
Kereszt egyletnek.

ket, amelyek hamar meg fogják teríteni számunkra a végső győzelem örömlakomáját.

Hinni, hinni, mindvégig hinni rendületlenül és föltétel nélkül: ez a mi „in hoc signo vinces“-ünk. Örrendezni a jön, elborulni a rosszon; lehet; se elszakadni, se kétségbeesni: nem szabad; jót, rosszat a magunkban vetett hittel fogadni: kell.

HIREK.

Öten oroszok dalolnak.

Lassan estvébe térült az idő és ott, a hol a város kinyújtja kezét a mezők felé, arra, ahol már nem sétálnak puccos, parfümös dámák, csak a kíváncsi szemek elő menekülő szerelmes emberek és napeljöttétől alkotmányig munkában görnyedő proletárok, a ringó buzatáblák tájékán, egy idomtalan raktárház kiugró mezzanijáról bánatos, elnyuló orosz dal melódiáját hozta felénk a csodaszárnyú júniusi szél.

Öten oroszok énekeltek valami zsolozsmás, templomi enyhe dalt, amelyből — úgy tetszett — az elnyomott, vállalás alázatosságban élő szomorú szláv nemzet fájdalma csendült ki. Alig néhány ritmika rá hömpölygött az ének, változatosság, merész fordulat nem volt benne és éppen ez a messzibe tűnő egyvonalúság székelt a ház környékén ténfergő miefinknek a lelkébe, ez a szláv enyhesség csókolta körül a sziveket és ez vitte azt a néhány embert a rengeteg távolságban élő magyar foglyok felé, akik ezen időtjárt talán éppen így, mint az előttünk űlő öten oroszok, bus dalt fonnak a kanyargó Tiszáról, a magyar földről, muskátliról, harangról és a kislányról. És míg ez a néhány furesa untauglich merengve hallgatta az öt megbékélt orosz énekét, addig a sorok illetelmes írja gondolatban ott járt a Gonesarovok, Gogolyok, Turgenyevok, Dosztojevskiek és Tolsztojk hazájában, megleszte a fantaszta orosz főurakat, látta a meghunyászkodó muzsikusokat, a ravasz, külözrosi cinovnikokat és elkísérte a miefinket, akik talán ugyanezek dalaival zsolozsmás énekekkel vonulnak nyuggyóra és mielőtt összeütelkezzenek az álommal, talán kiülnek valahová es fájdalmas, má éneket küldenek a Hernád vidékére es a büszke Bükk aljára, ahol úgy varjak őket,

mint a Don vidékén ezeket a szőke, bánatos, fájdalmas legényeket.

— *Lapunk mai számából a „Semhár-térszike miatt kimaradt.*

— *Hogy képzelik a békeföltételeket az angolok?* Nemrégiben egy angol lap, a Times, közölt erről egy mulatságos képt. A cikk írja szerint természetesen első feltétele a békének az, hogy az entente hatalmak tökéletes győzelmet vívjának ki a központi hatalmakkal szemben, mert az ellenségnek csak félig-meddig való leverése még ádázabb harcok magvát rejti. Ezután felsorolja a föltételeket: Elzász-Lotharingia visszacsatolása Franciaországhoz; Belgium kiréklítése és újabb körülhatárolása, amit ez ország védelme követel-nél megkövetel; a Nagyserb-birodalom megteremtése; önálló Lengyelország orosz fenhatóság alatt; önálló Csehsország, amely befogadná Morvaorszagot és Magyarország északnyugati részét; Magyarország magánlakta részeinek és Bukovinának olasztolása Romániához; Konstantinápoly átengedése Oroszország részére és szabad hajózás a Dardanellákon és a Bosporuson át; az egységes Olaszország kiegészítése az egész olasz Trentino, a karinthiai Alpok és a triestri partok hozzácsatolásával; a olasz uralom biztosítása az Adrián olyképen, hogy Pola, Liza és Valona az olaszoké legyen. A központi hatalmakra hadisereit kell kivetni s amig ki nem fizették, addig megmarad a kereskedelmi blokáds német, osztrák és magyar hajók a tengeren nem közlekedhetnek Ugyanezek az idő alatt az entente a német területeket megszállva tartaná.

Es az entente mégis azt mondja, hogy nem harsolnak máséért csak a szabadságért és a kis nemzetekért. Hódítani, más nemzeteket legizálni, dehogya is akarnak, ók!

— *A vihar pusztításai környékünkön.* A múlt heti viharos napok a környékbeli falvakban is sok kárt okoztak, vetésben, szőlőben egyaránt, sőt a villámcsapás is pusztított egyes helyeken.

U. i. Póloskefőn egy szabadságon levő katonák a szénászekér tetején sujtott egy villám, rajkon pedig egy épületet harnasztott el.

A környék többi községeiből is jelentettek jégkárokat, mely a szépen ígéro termésben érzékeny károkat okozott

— *Mikor ürlönek ki az iskolahelyiségek* A legutóbbi napokban a pozsonyi hadtestparancsnokság városunkban járván megvizsgálta a Telykut végé s a szentmiklósi úton levő barakkkörházakat. Mivel az utóbbiak a követelményeknek még teljesen meg nem felelnek s azokon még bizonyos helyreigazításokat illetve pótlásokat kell eszközölni, az iskolák teljes kiürítése így előreláthatólag csak szeptember első napjaira fog megtörténni. ha időközben újabb akadályok be nem állanak. — *Miert is a tanítások valószínűleg csak október hó elsőjével vehetik kezdetüket,* amennyiben az iskolahelyiségek förtöltésére, tisztásra s behatózása egy hónapot mindenesetre igénybe fog venni.

— *Miert nincs személy?* Szinte nevetséges, hogy egy hosszu idő óta leszűnt a személyes, melyhez a legzsebényebb proletár is legalább 5

fillérekért hozzájuthatott. Nevetséges és indokolatlan pedig akkor, amikor egyik- másik éhes pékmestertünk a főfőhár cipőkenyereket derűce-barura sűti s azt hajnalban a bevándorolt éhes alakok százával hordák szét, pedig az éhes árón s mire az áldott nap fekk a pékmester ur duzzadt erszénnyel lezárja boltajtaja redőnyét, mert az ázletet 5 már megcsinálta. A nagyközönség lakják jól a reggeli harmattal.

— *Nincs liszt??* Dehogya nincs. Egyik-másik kereskedőnél bőven akad, ki azt azonban csak úgy bajlandó kiadni, ha kgrammonként 1 K — 1 K 20 fill uti a markát.

Oh! tisztelt Fraim mi kellene annak az éhebiósnak, ki képes ilyen aron adni egy kgr. lisztet? Nem-e kellene lebuknótni vagy azonnal az első, legrettegetesebb Fővész árokba vinni?

S éppen az effajta arcítlanok erőszakoskodnak a legutóbbt a hatósági liszért.

Hja! a háboru mindenre följogosítja a gazembereket.

— *Kereskedők és iparosok felmentési körvényei.* A kerületi kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a felmentési körvények gyors és beható elintézése szempontjából szükséges a felmentési javaslatoknak akként való felszerelése, hogy világosan kivethető legyen, hogy az illető vállalatnál stb. hány alkalmazott volt a háboru előtt, hány alkalmazott vonult be a háboru folyamán tényleges katonai szolgálatra, hány egyén áll jelenleg alkalmazásban, továbbá, hogy a felmentni kért mióta van a vállalatnál alkalmazásban. Az ezen követelményeknek meg nem felelő, hiányosan felszerelt körvények tárgyalás nélkül fognak visszaküldetni.

— *Elhalasztott befizetés.* A nagykanizsai lakareképzőintar által alapított Önszolgált Szövetkezetnél a f. hó 29-ére (csütörtökre) eső befizetések f. hó 30-án, azaz: pénteken d. e. lesznek megtartva.

— *A háboru és a kozoktatás.* A kul-tuszminiszter a Ház elé terjesztette jelentését az elemi népiskolákról és azok tanszemélyzetéről. A statisztikai egybeállításból látat-zólag közel tízszekeret tartító vonult hadba, kétszázkilévenhárom elcsesztek kézők természetesen nem számítják az elgton-keket, kétezer-százhetvennégyet pedig mentesítettek. Ez idő szerint 16.890 iskolában — 23.115 tanító és 11.059 tanítónő van alkalmazva. A helyzet nagy általánosságban javult a népoktatás terén, habár még mindig elég nagy számmal vannak olyan községek, amelyekben az elmúlt év n rend-zetes tanítás nem volt.

— *A tanító tiszetés* Daacra annak, hogy már 1916-ban jvickölünk és sok minden tekintetben előrehaladtunk, a régi szokások egyrésze megmaradt és a konzervativizmusban nagy magyarok még mindig nem akarnak gondolni a negyvennyoleból. Ezt bizonyítja a többek között az a most megjelent pályázati hirdetésnyei is, amely azt foglalja magában, hogy a bal-ankonessé kántortanító állás megváredesét és hogy az a boldog halandó, aki elfogja nyerni, milyen javadalmazásban részesül. Mondja pedig a hirdetésnyé a következők:

Javadalmazás közpézt 31 kor 50 f. Didaktorium hely-üt 8 kor 40 fill., coequia helyett első évben 42 kor. Buza 18 hl 70 l. Hus 28 kg. és ün-

nepi diákok tartására marhahús ismét 28 kg. Só 28 kg. Faggyú 8 kg. 40 dkg. Koleskása 12 l. 74 dl. Tüzelőfa 18 köbm. 68 köbm. Egy fertálytelek szántóföld, munkálja, termését takarítja, behordja az egyház. Legelőföltek hat hold, művelheti a tanító. Széna a helység réjtéről 6 q 72 kg. Tandijáttság címén 307 kor 20 fill. Borkollekta helyett 200 kor. Polgári adót az egyház fizeti Trágyát évenként ki-hordja az egyház. Temetési-telők szabályzat szerint.

— Étlap Brest-Litovszkban A jól szer-zett német városokban találunk még módot, hogy a közönség megfizethesse elődjét. Egy magyar ember Brest-Litovszkban (Varsó és Kowel között) az egyik berlini üzemtársaság előkelő vendéglőjében ebélt május 25-én s elhozta onnét az étlapot, melynek árai jóval alatta maradtak a mi étlapjaink árának. Levest már 30 pfennigért, omlettet 1 márkáért, tojást 60 pf., szalámit 1.50, frankfurtert mel-lékeltet 75 pf., zöled harsát 1.50, nyulat 1 márkáért és hasonlókat 1.50-ért kapni. Legdrágább étel a filé, melynek 2 márká az ára. Prima sós-uborka darabja 30 pf. A tézsaneműek is aránytalan-ul olcsóbbak, mit nálunk.

— Az utaszi igazolványok korláto-zása. Az utaszi igazolványok dolgában a fokapi-társaság a következő hivatalos értesítést teszi közzé: A hadsereg főparancsnoksága fontos közgazdasági és közlekedési érdekek előmozdítása céljából a külső hadművelési területek és az ország belseje közé t bűv határvonalak elhelyezését határozta el a külső had-művelési területek kivételével: az északkeleti hadszin-téren Magyarország: Trencsén, Turóc, Árva, Liptó, Szepes, Abauj-Torna, Sáros, Zemplén, Szabolcs, Ung, Bereg, Ugocsa vármegyék és Kassa szabad királyi város. Ausztriában: Místek, Neutitschein, Máhrisch-Weiskirchen és Wallhahsch-Meseritsch morvaor-szági, továbbá Troppan és Wagstadt sziléziai kerü-leti kapitányságok; a délkeleti hadszíntéren: Bács-Bodrog és Baranyavármegyék, valamint Baja, Zom-bor, Szabadka, Pécs és Újvidék városok; a délnyugati hadszíntéren Ausztriában: és pedig Szalzburg hercegségben Szalzburg és Hallein kerületi kapitány-ságok; Németországban: Gröbming, Liezen, Leoben, Bruck an der Mur, Mürzschlag, Graz, Waiz, Hart-berg és Feldbach kerületi kapitányságok. A jelzett, most már az ország belsejéhez tartozó területekre az utazások felát, a mennyiben nem hadművelési terü-leti határvonalon át történnek, igazolási kötelezettség alá nem esnek.

Élelmező-faz ostromló t Parisban Az élelmező-irányítás ma is elvált életben, de az 1870-es háborúban Paris lakói az ottani alatt sok-kal, de sokkal rosszabb helyzetben voltak. Egy fal-ragasz, a melynek hiteltelőségét kétségtelen, a követ-kezőkben rendeli el az élelmező-irányítást az ostrom-lott Parisban:

Egy font előfőlt 20 frank,
egy font medvehús 15 frank,
egynapos malac 580 korona
egy félfont sózott vaj 40 frank,
félfont friss vaj 50 frank,
egy doboz szardínia 12.50 frank,
egy font konzervált marhahús 15 frank,
egy font lóhús 6 frank,

egy font Grayére sajt 30 frank,
egy font sonka 45 frank,
egy font szalonna 22 frank,
egy lázinyul 60 frank,
egy nyul 75 frank,
egy friss tojás 2.75 frank,
egy liba 175 frank,
egy veréb 1.50 frank,
egy galamb 1.50 frank,
egy tyúk 7 frank,
egy macska 15 frank,
egy kolkáposza 12 frank,
egy véka burgonya 50 frank,
egy patkány 2.25 frank,
egy font kutyahús 3.50 frank,
egy font szarvas 12.50 frank.

A falragasz alapján még ez a megjegyzés van: A nemzeti gárda katonái naponta 1.50 frank szol-dot kapnak.

— Doberdói hős az elemi iskolában Novoszel János zentai elemi iskola igazgatóján jel-kezt egy katonára. Kállai György zentafelsőhegyi lakos, a ki békéidőben napszimos volt. Kállai be-jeleltette, hogy vizsgálni akar az elemi iskola negye-dik osztályából Magasabb altsízi rangját és a vizs-géretti érmek sorozatát. Kállai a doberdói fensikon sze-reget, mint szakaparancsnok. Egyszer az olaszok eszervezett támadása idején feljött lovagol az ezred-parancsnok és kérdi:

— Tudná maga ezt a területet nyolc napig tartani?

— Tudom.

— És ha nem?

— Akkor magam is itt maradok.

Kállai György nem szűtt oda, a terület azon-ban tartotta, nyolc nap és nyolc éjjel volt talpon s akkor is rá kellett parancsolni külön, hogy menjén pihienni, aludni. A jutalma magasabb rang és a vi-téségi érem volt. Később a hadvezetőség katonai feladól kiképzésre utalta a zentai parancstűt és ehhez vált szüksége az elemi iskolai végbizonyítványra. Kállai természetesen kitűnt sikerral tette le a vizs-gát az elemi iskola negyedik osztályából.

— Egy jó atyai örökség. Vilmos német eszász — mint a Kreuzzeitung írja — a háboruban állandóan magával hord egy ének- és imádságos köny-vet, melyet atyjától örökölt. Atyja, Frigyes, mint trónörökös már állandóan magánál hordta ezt a könyvesket, melynek elején írópárvan van bekeve-jegyzetek előjára, melyben Frigyes sok érdekes dolgot írt. Itt részlete is megjegyezte, hogy mely háboruban s ütközetekben volt nála a könyveske. Kiténik eb-ből, hogy miként mest Vilmos eszász, hogy Frigyes is állandóan magánál hordta ezen örökséget, melyre megjegyzi egy német lap, hogy legyen az apjának áldása, amint az ő imádságos könyveskéje, állandó-an a német eszászánál.

— Szabadságos és felmentés A haretérn, illetve a hadi-korokban szolgálatot teljesít egyének szabadulása illetve felmentése iránt a közigazgatási hatóságok miniszter, főispán, stb. útján folyamodni nem lehet, mert ezeknek csak az illetékes csapat-parancsnokságok engedélyeztetnek rövidebb szabadságot, kihallgatáson, szóbeli kérelemre.

A haretérn levő hadimunkások kivétel-es esetekben kieserülhetnek, de csak akkor, ha katonai bocsátástuk ezt megengedi és helyettük olyanokat rendelnek ki, akik az ő munkájuk teljesítésére feltétlenül alkalma-sak és akiket a népfelkelő bemutató szemlén fey-ve-res szolgálatra alkalmatlannak osztályoztak. Figyel-meztetik a közönséget arra is, hogy a haretérről, illetve a hadtáp körletből rövidebb időre hazaszabad-ságot, egyének szabadságának meghosszabbítása a közigazgatási hatóság útján szintén nem eszközöl-hető ki.

— Új rendelet a marha-állomány vé-delméről A hadsereg fokozott biztonságáért és a háború hosszú tartama olyan intézkedéseket tesznek szükségessé, a melyek az állatállomány védelméről, különösen pedig az ótanpótlásról gondoskodnak. Az intézkedések legfontosabbja a tehén- és borjúáll-mány értéktelenségének biztosítása, a mi csak sző-rogó ragatási tilalmak kibocsátásával lehetséges. Most ez irányban komoly intézkedés történt, a mennyiben a földművelésügyi miniszter rendelettel küldött az összes állattársári és állategészségügyi hatóságokhoz, a melyben kimondja, hogy ezentul hasas tehének és három évesnél fiatalabb oszók, illetve oszörborjúk levágását a legszigorúbban megtiltja és az erre vonat-kozó rögebbi rendeletek érvényben tartásával utasítja a husvizsgákat, hogy megnevezett állatok levá-gását minden körülmények-köz akadályozzák meg. A rendelet megszegését kihágásnak minősíti, a melyet foglárbüntetéssel sújtanak.

— Színhazi hírek. Pénteken, június hó 30-án rendkívül kaegatott táncos nagy operette újonsgaz katonazenekar kíséretét ell kísérő: A derök Frido-lon. Operette 3 felvonásban. Szombaton június hó 1-én katonazenekar kísérettel: Szulamith, Goldfaden nagy operette, melyben a „Kol nidreht“ Németh Nándor éneklő Vasárnag, július 2-án két előadás: Déltűn fűllyárakkal Előven ördög, operette. Este rendes helyárakkal Sárga esikő énekes népszínház 3 felv.

— Vöröskeresztes tábortánc. Péter és Pál, a világpostokok napján folyt le a fogúmagúmu udvarán a helybeli Vöröskereszt délelőtti ünnepéje. Az egész nagy teret megtöltötték a sebesült harco-sok s a helybeli közönség. Az udvar keleti végén volt felállítva a tábortánc az ottláról és a szobák-kezt, amelyek izléses díszítése egy a kórház sebesült-jének, valamint nemes lelkű ápolónőnek érdeme. Hála érte!

Pont 10 órakor a Landw-ír zenekar nyitánya után Dr. Lukács József főgimn tanár lépett a szót székre. Szeretettel szolt a sebesültekhez s a lelkebe markolt, amikor az itthonmaradtok kötelességeiről beszolt a haretereken küzdő s az itthonápolott nem-zettel szemben.

A haretelő nemzet ott kűm a frontokon egész valóját, életét, lelkét áldozza fel, illé, hogy mi, az itthonmaradt nemzet ne fillérekkel, de nem lélek-kei rójuk le a tehetségnünk szerint hálnak irántuk.

A fenséges gondolatok, amelyeket frapáns fordulatok élénkítettek, felékesítettek, a hallgatóságok s megnagyították a katonákat, hogy a vállások igrál-ma-ság dolgozik, farad örök, szorveket, lelkeket mozgat és nyel egy szob, egy jóból jövő felé, amely-nek elja a dolgozó munkás — de nem a szuronyos, ékrazitos — „Pax“.

Horváth Pál és Csányi László hittudomány-hallgatók segédletével Kristófel Vendel tábortánc jel-kezős celebrátia az ünnepes szent misét. Intencióját bizton meghallgatta az Eg s a diésdésőgcs béke igé-retdőben, szelét ragyogással borult a kéklő menyőlt a könyázata laza főlé.

A zenekar s a fogúmagúmu helybeli növendé-keinek éneke szépen illeszkedik be a legfelsőbb szob-áldozat keretébe. A zenedarabok b tanítássáért Katt dirigent illeti a diésdésőgcs A hála, s az egész ünnep-és rend-zés Dr. Frank ezredes orvos, kórházparancs-nok és Kristófel Vendel tábortánc jelké: érdeme. A Vöröskereszt déltűn ünnepéről a jövő szombatonban referálunk.

Os. L.

„BERLIN” NAGYMOZGÓ SZÍNHÁZBA!

szombat és vasárnap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai kor-
szaknak megfelelő, legújabb szerkezetű vetítőgépet szerzett be, mialtal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dísz-
retre. Ezt csak látni kell mindenkinek. —
Hiszünk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes jogja. Írta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A tételes munka a pápaválasztás történeti fejlődését foglalkozik, amíg az jelen alakulatáig. Mindenkinél érdekesebb és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusúval megírt olvasmány. A világtörténelmi és jogtörténelmi mozzanatok ismerete minden tanulóember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható *I. F. Wajdits József* könyvkereskedésében, Nagykanizsán

— *Uj Idők*. A világháború leghűbb krónikája, irában és képekben az *Uj Idők*. A mi érdekes esemény és négy világrész határain történi, azt mind elénk tárja festői szépségű képekben. Érdekes, népszerű hírvál és előkelő írás jellemzi *Herzog Porac* hitelesét, az *Uj Idők*ket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. *Andrássy-ut* 16. sz.

— A „*Vasárnapi Ujság*” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „*Vasárnapi Ujság*” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „*Világ-krónika*”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „*Vasárnapi Ujság*” kiadóhivatalában (Budapest, IV., *Egyetem-utca* 4.). Ugyanígy megrendelhető a „*Központi Napi*”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „*Élet*” szépirodalmi és művészeti hiteles lapot (szerkeszti *Andor József*) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek gazdagítják ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. *Fehérvári-ut* 15/a. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatóvány-számot kész-
séggel küld a kiadóhivatal.

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

napienkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkedveltségű mellékletet ad az **AZ UJSÁG**. Egy: „*Az Asszonyoknak*”, a másik az: „*A Gyermekeknek*.”

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, fusse elő az **AZ UJSÁG**-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félévre	32 korona.
Félévre	16 „
Negyedévre	8 „
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII. *Rákóczi ut* 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyársainkat. Az ellemesség nem

ÁLL

gyeblől, minthogy ne kessünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott mározottan eredményt ér es a magyar hiteles

VILÁG

hirdetést is megtalálja. A hirdető rovat előnyös fejlődést az erdőtől. —
ának határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a Zalai Közlöny” folyamatos fejlődését, az pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezzen lapban megjelenő minden hirdetésnek elő-
haszna van. Szemesnek áll a vilá-
vknak az

ALAMIZSNAI

I. F. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben

Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Tanintezetek részére szükséges cikkek dús raktára

Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.